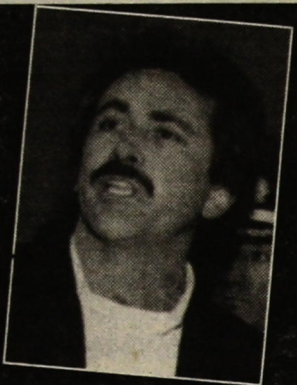

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1996 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 • ΕΤΟΣ 2ο • ΦΥΛΟ 40ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

Συνέντευξη του Γιώργου Μπαλάφα

Η ανακοίνωση του ζωηρού ενδιαφέροντος του State Departement για την υπόθεση Μπαλάφα, ήταν ταυτόχρονα και μία προγραφή εξόντωσης, για ένα αγωνιστή που καταδιώκεται πάνω από 10 χρόνια, με ιδιαίτερη λύσσα από τους κρατικούς μηχανισμούς.

Η υποταγμένη στους αμερικάνους Δικαιοσύνη και ο ταξικός αγριανθρωπισμός του Αρείου Πάγου κατάφεραν, μέσα από μια δίκη στημένη και προαποφασισμένη με πρωταγωνιστή τον πρόεδρο του δικαστηρίου Κ. Μαυρογένη, να παρακάμψουν τις διαμαρτυρίες χιλιάδων πολιτών, την ευρύτατη κοινωνική αλληλεγγύη επώνυμων και ανώνυμων ανθρώπων στο πρόσωπο του Γ. Μπαλάφα και να τον καταδικάσουν για τη γνωστή υπόθεση της "γιάφκας" Σεπολίων στην εξοντωτική ποινή των 10 χρόνων.

Η απόφαση αυτή, καθώς και ο τρόπος που πάρθηκε, δεν είναι απλά μία πρόκληση ενάντια στο σύμπλοκο μας, είναι μία πρόκληση ενάντια στο κίνημα αντίστασης και αλληλεγγύης που υπάρχει, μάχεται και -συχνά- κερδίζει, από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα. Είναι μία πρόκληση και ταυτόχρονα μία πρόσκληση. Ο κύκλος της υπόθεσης Μπαλάφα που άνοιξε με τον θάνατο του Χ. Τσουτσουβή δεν έκλεισε.

Ο αγώνας συνεχίζεται. Η αλληλεγγύη είναι το όπλο μας.

(η συνέντευξη στη σελίδα 5)

ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ...

ή μία αυταπάτη;

ΟΥΤΕ ΤΑΙΝΙΑ ΝΑ 'ΤΑΝΕ... Μερική επιστροφή, κινητοποίηση του στρατού, επιχειρησιακή ετοιμότητα δύο λεπτών, έξοδος του στόλου, αεροπορικές εμπλοκές, επιχειρήσεις κομμάτων. Τώρα που το θέατρο τελείωσε και τα μερικά στρέμματα βράχου αποχωρούν από το ντεκόρ, το έργο θα συνεχιστεί με διαφορετικό τρόπο κάτω από το βάρος της πολιτικής κρίσης στην Ελλάδα και στην Τουρκία και με τις απαραίτητες, βέβαια, εθνικιστικές κορώνες. Ο ψυχρός πόλεμος όμως των δύο κρατών -με τα αντίστοιχα, πού και πού, θερμά επεισόδια- θα συνεχιστεί σε όλη τη διάρκεια της δεκαετίας που διανύουμε και θα παραμείνει αναλλοίωτος μέχρι τις αρχές του 21ου αιώνα. Οι περιστάσεις επιβάλλουν μια διαφορετική ανάλυση. Το ίδιο και οι κινηματικές αναγκαιότητες...

Για την ταυτότητα των πραγμάτων...

Από το "Χόρα" το '771, μέχρι τις βραχονησίδες του '96, πολύ νερό έχει κυλήσει στο αυλάκι. Τα θερμά επεισόδια και οι κρίσεις της ελληνοτουρκικής σύγκρουσης μπορεί να μοιάζουν ταυτολογικά ή μία με την άλλη, όσα χρόνια και αν περάσουν, οι εστίες που τις δημιουργούν ό-

μως είναι σαφώς διαφορετικές. Είναι ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα και η Τουρκία της δεκαετίας του '70 και του '80, απέχουν πολύ από την Ελλάδα και την Τουρκία της δεκαετίας του '90.

Τελικά, κάτω από ποιές συνθήκες δημιουργήθηκε και η σημερινή κρίση; Η απάντηση μπορεί να προκύψει αβίαστα από το παρελθόν παρόμοιων κρίσεων. Υφαλοκρηπίδα, έλεγχος του Αιγαίου και των πλουτοπαραγωγικών του πηγών 2, Κυπριακό, μειονότητες είναι τα γνωστά συστατικά που εδώ και πάνω από 20 χρόνια συγκροτούν τον ελληνοτουρκικό ψυχρό πόλεμο. Αν σ' αυτά προστεθούν η μετέωρη πολιτική κατάσταση στην Τουρκία και η αδυναμία σχηματισμού κυβέρνησης, καθώς και η πρόσφατη ανακατάταξη του πολιτικού σκηνικού στην Ελλάδα, μια ο-

λόκληρη ανάλυση είναι έτοιμη να διεκδικήσει την αντικειμενική περιγραφή της πραγματικότητας. Μια τέτοια προσέγγιση όμως και μερική είναι και σε λανθασμένα συμπεράσματα οδηγεί.

Όσο εκτεταμένος και να θεωρηθεί ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός στις προηγούμενες δεκαετίες, δεν έπαυε τελικά να είναι ένα τοπικό ζήτημα με συγκεκριμένη ατζέντα θεμάτων και σαφή γεωγραφικά όρια. Από τα Δαρδανέλια μέχρι την Κύπρο ορίζεται ένας γεωπολιτικός άξονας που περιλαμβάνει τη συνάντηση δύο μεγάλων εμπορικών αρτηριών: της Ευρώπης με την Ασία στον άξονα δύσης - ανατολής και της Μαύρης θάλασσας με την Μεσόγειο στον άξονα βορρά - νότου. Πέρα από την καθ' εαυτή στρατηγική σημασία του, λειτουργού-

σε ταυτόχρονα και σαν προεκχωρημένο φυλάκιο για τον έλεγχο της περιοχής από τη διώρυγα του Σουέζ μέχρι τον Περσικό Κόλπο. Πάνω σ' αυτό το πλαίσιο συγκρούστηκαν τόσο το ΝΑΤΟ με το Σύμφωνο της Βαρσοβίας 3, όσο και η Ελλάδα με την Τουρκία. Το γεωπολιτικό βάρος κάθε μιάς από

συνέχεια στη σελίδα 4

ΙΤΑΛΙΑ

Στημένες δίκες

Στη χώρα των "καθαρών χειρών" οι δικαστές αντιγράφουν τις ελληνικές δίκες-παρωδίες. Ποινές 6.5 και 7 χρόνων στον Χρ. Στρατηγόπουλο και τους συντρόφους του.

Σελ. 3

Εκκένωση του Leoncavallo

Όταν η αλληλεγγύη εκδηλώνεται ενιαία, τότε η καταστολή γυρίζει μπουμέρανγκ. Το χτύπημα του γνωστού κοινωνικού κέντρου απαντήθηκε άμεσα και δυναμικά από τους παλούς συντρόφους

Σελ. 6

Από τον ψυχρό στο θερμό πόλεμο;

ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΡΤΗ του '87 μέχρι σήμερα μετράμε ήδη 4 θερμά επεισόδια στρατιωτικής εμπλοκής στα σύνορα των δύο χωρών και σε μία τουλάχιστον περίπτωση υπήρξε και ανταλλαγή πραγματικών πυρών. Ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του '80, η Ελλάδα και η Τουρκία άρχισαν να επιδιδόνται σε έναν ξέφρενο ανταγωνισμό στον τομέα των πολεμικών εξοπλισμών. Εκατοντάδες άρματα μάχης, δεκάδες σκάφη επιφανείας, μοίρες αεροπλάνων και ελικοπτέρων και καινούρια πυραυλικά συστήματα προστέθηκαν στο στρατιωτικό τους δυναμικό. Το Αιγαίο "μυρίζει μπαρούτι" εδώ και πολύ καιρό, κατά ένα μέρος επειδή στην περιοχή μεταφέρθηκε σημαντικό

μέρος των οπλικών συστημάτων που αποσύρθηκαν από τη βόρεια και κεντρική Ευρώπη στα πλαίσια των συμφωνιών αφοπλισμού. Και βέβαια επειδή οι καινούριες παραγγελίες υλικού από τα δύο κράτη κρατιούνται σταθερά τα τελευταία χρόνια σε ύψος πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Δεν είναι τυχαίο ότι το 1994 η Ελλάδα και η Τουρκία κατέλαβαν την πρώτη θέση στον κατάλογο του ΟΗΕ για πολεμικούς εξοπλισμούς.

Υπάρχει ένα ερώτημα που πρέπει ν' απαντηθεί: οι συνεχείς κρίσεις σημαίνουν τον αναπόφευκτο ολοκληρωτικό πόλεμο μεταξύ των δύο κρατών; Αποτελούν, δηλαδή, προάγγελο μιας τροχιάς πολεμικής σύγκρουσης στην οποία -ήδη- έχουν μπει η

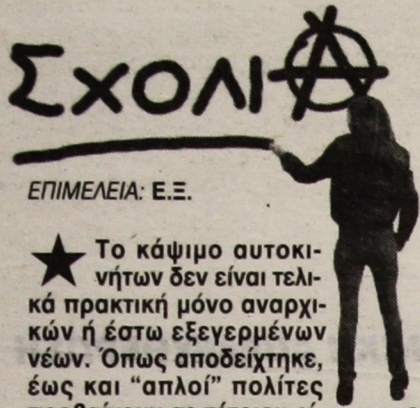
Ελλάδα και η Τουρκία; Η απάντηση είναι βέβαια αρνητική. Έχει σημασία όμως να περιγραφεί με επαρκείς όρους, ακριβώς γιατί η ελληνοτουρκική σύγκρουση δεν αφορά αφηρημένα κάποιους πολιτικούς και στρατιωτικούς, αλλά αποτελεί ένα από τα σταθερά βάθρα πάνω στα οποία χτίζεται η εθνικιστική υστερία, οι φόβοι και η υποταγή της κοινωνίας.

Υπάρχουν πολλές διαφορετικές οπτικές και επιχειρήματα με τα οποία να μπορεί εύκολα να στοιχειοθετηθεί γιατί ο πόλεμος μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας είναι όχι μόνο αδύνατος, αλλά και αδιανόητος. Χωρίς καθόλου να έχει την μεγαλύτερη σημα-

Συνέχεια στη σελίδα 3

Το Άλφα διοργανώνει ρεμπέτικο γλέντι με ζωντανή μουσική, στην ΑΣΟΕΕ σήμερα 3 του Φλεβάρη, ώρα 10.00, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας. Μέρος των εσόδων θα διατεθεί για την αποφυλάκιση του Στ.Αμίλητου.

2.170.000 δρχ. η τιμή της ελευθερίας!

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ε.Ε.

★ Το κάψιμο αυτοκινήτων δεν είναι τελικά πρακτική μόνο αναρχικών ή έστω εξεγερμένων νέων. Όπως αποδείχτηκε, έως και "απλοί" πολίτες προβαίνουν σε τέτοιου είδους ενέργειες όταν τους τη δίνει. "Ετσι μου την έδωσε και το έκανα", είπε αιτιολογώντας την ενέργεια της μια 31χρονη, η οποία την Κυριακή που μας πέρασε έκαψε το αμάξι του γείτονά της...

★ Τέσσερις μαθητές συνελήφθησαν την περασμένη βδομάδα στο Μοσχάτο, κατηγορούμενοι ότι έκαψαν τη σημαία στο σχολείο τους. Μετά από "κουβεντούλα" με την αστυνομία, αναγκάστηκαν να υποδείξουν τον έναν ως δράστη. Κάποιοι γονείς ζήτησαν ιατροδικαστική εξέταση για το ξύλο που φάγανε τα παιδιά τους. Τό 'χουμε ξαναδεί το έργο...

★ Είναι αστειό να ωρύονται τα ΜΜΕ και όλοι οι ένθερμοι πατριώτες για το σεβασμό που πρέπει να δείχνουμε στο "εθνικό μας σύμβολο", είναι αστειό το κάψιμο της σημαίας στο πολυτεχνείο να γίνεται θέμα εκπομπών, όταν μπροστά στις υποδείξεις των αμερικανών η ίδια σημαία υποστέλλεται "ταπεινωτικά".

★ Φαίνεται ότι η φτώχεια, η ανεργία, η εκμετάλλευση, η δυστυχία, η μοναξιά δεν είναι ικανά να ξυπνήσουν τα αίματα και να κάνουν τον κόσμο να ξεσπάσει. Ή είναι και διοχετεύονται σε λάθος δρόμους; Μετά τα γνωστά γεγονότα με την Τουρκία για τη βραχονησίδα στο Αιγαίο, λιγότερα από εκατό θερμόαιμα άτομα στην Ξάνθη, μπήκαν σε καφενείο, όπου συγχάζουν Τούρκοι και τους πλάκωσαν στο ξύλο. Γεγονός που δεν εμφανίστηκε ούτε στα ψιλά των εφημερίδων. Είναι πασιφανές ότι ο ξυλοδαρμός συνανθρώπων μας, τελειώς ανεύθυνων για τις ιμπεριαλιστικές διαθέσεις των ομοεθνών τους εξουσιαστών, είναι η λύση στη δική μας άσχημη πραγματικότητα.

★ Μέχρι τις 16/2 θα ολοκληρωθούν οι δίκες των ανήλικων που συνελήφθησαν το πρωί της 18/11 στο Πολυτεχνείο. Στο προαύλιο της Ευελπίδων, όπου στις τελευταίες δίκες μαζεύονται οι γονείς, ακόμα και όσων ήδη έχουν δικαστεί κυριαρχεί ένα κλίμα εκφοβισμού. Υπάρχει μεγάλη παρουσία μπάσων οι οποίοι δεν αρκούνται μόνο στην απλή παρουσία. Ένας από αυτούς σπρώχνοντας ένα νεαρό του υποσχέθηκε ότι "θα σε ξαναβρώ και θα σου πυροβολήσω τ' αρχίδια".

★ Ενώ τα αυθαίρετα κτίσματα σε περιοχές που έχουν προηγηθεί εμπρησμοί, αναγνωρίζονται ως νόμιμα, η Αθήνα ολόκληρη υποφέρει από τις βροχές και τις πλημμύρες. Οπαραλογισμός της κτηριακής επέκτασης και της μεταμόρφωσης ολόκληρης της Αττικής σε τσιμεντένιο κλουβί, με μερικούς πνεύμονες στους οποίους θα μένουν φραγκάτοι, αναγκάζει όλους εμάς τους υπόλοιπους να πνιγόμαστε κάθε φορά που βρέχει. Η Αθήνα είναι πια ένας γδαρμένος τόπος.

Εδώ και δύο μήνες ο Στέφανος Αμίλητος είναι κρατούμενος στις φυλακές Χανίων εκτίοντας ποινή 31 μηνών φυλάκισης, ποινή που του επιβλήθηκε για τη συμμετοχή του στην κατάληψη του Πολυτεχνείου, τον περασμένο Νοέμβρη. Η ποινή του είναι εξαγοράσιμη, αλλά χωρίς αναστολή. Ο 28χρονος Στέφανος (και όχι 19χρονος όπως, από παραδρομή, αναφέρθηκε) αναγκάστηκε να παρατήσει το σχολείο και να δουλέψει για να επιβιώσει, ενώ είχε πεθάνει η μητέρα του. Κι αυτά τα στοιχεία δεν παραθέτονται απλά "για να συγκινηθούν οι ευαίσθητες ψυχές", αλλά για να καταδειχτεί η ταξικότητα του εγκλεισμού του στη φυλακή. Άλλοι τρεις συγκατηγορούμενοί του που καταδικάστηκαν με την ίδια ποινή, πληρώσαν τα 3 εκατ. της εγγύησης - και καλά έκαναν - και αφέθηκαν ελεύθεροι. Όμως, όσοι έχουν σταθεί αλληλέγγυοι - με τον όποιο τρόπο και στον όποιο βαθμό - σε δωκόμε-

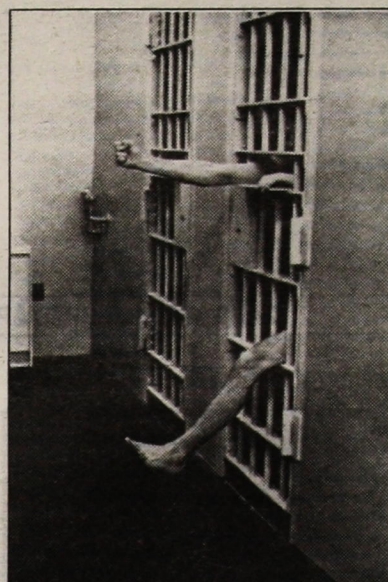
νους, πόσες φορές βρέθηκαν μπροστά σε αυτήν την κατάσταση, η ελευθερία, δηλαδή, να έχει συγκεκριμένη τιμή και να αγοράζεται;

Στην περίπτωση του Στέφανου σίγουρα δεν μπορούμε να μιλήσουμε με όρους συνολικής κινηματικής πολιτικής αλληλεγγύης δεν τους θέτει ο ίδιος άλλωστε. Τα ταξικά χαρακτηριστικά του εγκλεισμού του, καθώς και το γεγονός ότι συνελήφθη στα γνωστά γεγονότα της 17ης Νοέμβρη (ανεξάρτητα από το πώς αποτιμά πολιτικά ο καθένας την κατάληψη του Πολυτεχνείου) στοιχειοθετούν ξεκάθαρα και τους πολιτικούς εκείνους λόγους για τους οποίους **συμπαρastesκόμαστε έμπρακτα** στην προσπάθεια της συγκέντρωσης του χρηματικού ποσού που απαιτείται για την απελευθέρωσή του.

Εύλογα, βέβαια, θέτεται το ερώτημα του τι θα γίνει αν από τη δικαστική εξέλιξη των μαζικών συλλήψεων του Νοέμβρη προκύψουν άλ-

λες δέκα ανάλογες περιπτώσεις. Και σίγουρα η λύση δε θά 'ναι να προσπαθήσουμε να μαζέψουμε μερικές δεκάδες εκατομμύρια. Ήδη - αν και αργοπορημένα - ξεκίνησαν και όλες οι απαιτούμενες ενέργειες ώστε να κατατεθεί αίτηση αναστολής εκτέλεσης της ποινής και να εξαντληθούν όλα τα νομικά περιθώρια από την πλευρά των δικηγόρων. Προσπάθεια που ξεκινά τώρα και με αμφίβολη, σίγουρα, εξέλιξη.

Μέχρι στιγμής έχουν κατατεθεί στο λογαριασμό του Στέφανου 430.000 δρχ (σημαντικό μέρος των οποίων κατατέθηκαν σε υποκαταστήματα της επαρχίας). Άλλες 400.000 ήταν τα έσοδα από το πάρτυ που διοργάνωσε η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης, το περασμένο Σάββατο. Μέρος των εσόδων από τη ρεμπέτικη βραδιά που διοργανώνει σήμερα το ΑΛΦΑ θα διατεθούν για τον ίδιο σκοπό. Υπενθυμίζουμε, τέλος, ότι ο λογαριασμός που συγκεντρώνονται χρήματα για την εξαγο-

ρά της ποινής του Στέφανου είναι ο 38902342 στην Εμπορική Τράπεζα, καθώς και ότι κυκλοφορούν κουπόνια οικονομικής ενίσχυσης από την Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης.

Λίγα λόγια για έναν χειμώνα που κράτησε πολύ...

Χιονίζει σήμερα. Αύριο θα δούμε επιτέλους άσπρη μέρα... θα το στρώσει τη νύχτα. Το είπε και η τηλεόραση.

Μητρόπολη λίγο πριν το 2000, ο χρόνος έχει σταματήσει, η παγωνιά κυριαρχεί παντού, και χιλιάδες μοναξίες που στοιβάζονται καθημερινά σε τραίνα, λεωφορεία, σχολεία, εργοστάσια, βιοτεχνίες, γήπεδα, καφέ-μπαρ, ουρές δημοσίων ταμείων, αποτελούν το ζωντανό(;) δυναμικό μιας πόλης νεκρής. Το πάρτυ του Σαββάτου και γενικά το weekend κρατάει κάποιες ισορροπίες. Αλλά τι ισορροπίες λέμε τώρα. Έχει η μιζέρια ισορροπίες; Κάτι βρωμάει σ' αυτή την ιστορία.

Το πρωινό ξύπνημα είναι δύσκολο κι αν είναι Δευτέρα, δυσκολότερο. Φτου κι από την αρχή. Ποιός ακούει τώρα πρωί/πρωί το αφεντικό/τον καθηγητή να μας ζαλίζει τον έρωτα. Την στιγμή που ψάχνω πόσα φράγκα κουβαλάω πάνω μου σήμερα, θυμάμαι την ατάκα-διαφήμιση "αν ήμουν πεννητάρης". Οι ΚΟΥΦΑΛΕΣ... μας κοροϊδεύουνε. 50άρηδες είναι αυτοί που τα έχουν χοντρά δηλαδή τ' αφεντικά δηλ. τα καθάρματα, οι παρτάκηδες,

αυτοί που πατάνε πάνω σε πτώματα, αυτοί που μας πίνουν καθημερινά το αίμα μας.

Είμαστε σε πόλεμο με τους 50άρηδες...

Το Σαββατόβραδο δεν ξέρω αλλά το ποτό είναι βαρύ και δυσκολεύομαι να επικοινωνήσω, ενώ είχα τόσα πολλά να πω... Να ουρλιάξω για άλλη μια βδομάδα που πέρασε. Άλλη μια βδομάδα ρουτίνας, ανίας, καταπίεσης, από την εξουσία του αφεντικού, καταπίεσης από την εξουσία του καθηγητή, γκρίνιας από τους γέροντες μου, εξακριβώσεων από τον στρατό κατοχής (μπάτσους) που έχει απλωθεί σ' όλη την πόλη, στραβοκοιτάγματα από "κανονικούς" και φιλήσυχους πολίτες, βράδια που δεν τελειώνουν ποτέ...

Θα έλεγα ότι η δικαιολογία του στυλ "τι ψάχνεις τώρα μωρέ, δεν αλλάζει τίποτα" είναι πολύ φτηνή και υπογράφει τον καθημερινό συμβιβασμό μας, τον καθημερινό θάνατο μας και ότι άσπρη μέρα δεν θα έρθει από μόνη της ούτε από μεταφυσικά-θρησκευτικά ψέματα, ούτε από φωτισμένες πρωτοπορίες και ηγέτες που θα μας πουλήσουν και θα γίνουν οι νέοι εκμεταλλευτές μας.

Πρέπει να ενεργοποιηθούμε καταρχήν σαν άτομα. Να πετάξουμε από πάνω μας ότι σάπιο μας έχει βάλει αυτός ο σάπιος κόσμος, να βρούμε την παιδικότητα μας, μια παιδικότητα που προσπάθησαν να μας σκοτώσουν για χάρη των "πρέπει".

Να πολεμήσουμε την συνήθεια που μας καταδικάζει στην επιβίωση, να αγωνιστούμε για μια κοινωνία των ίσων.

Αυτός ο αγώνας δεν αφορά κάποιους 20, 30, ή 504 αλλά όλη την κοινωνία, θα βρούμε συντρόφους στον δρόμο. Τίποτα δεν χάθηκε ακόμη...

**ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, ΤΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΕ ΟΣΟΥΣ ΒΟΛΕΜΕΝΟΥΣ ΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
Η ΝΙΚΗ ΘΑ ΧΑΜΟΓΕΛΑΣΕΙ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ**

Καταστροφείς της χειμερινής νάρκης

(Προκήρυξη που κυκλοφόρησε στην Αθήνα την τελευταία εβδομάδα)

Δίκες ανηλίκων...

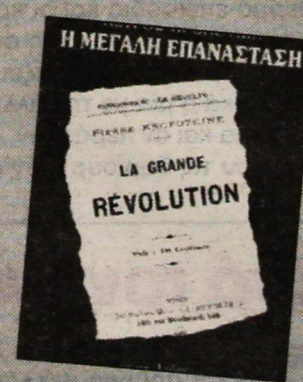
Συνεχίζονται οι δίκες των ανηλίκων που συνελλήφθησαν το πρωί της 18/11 στην κατάληψη του Πολυτεχνείου. Από τους 85 δωκόμενους έχουν δικαστεί οι 50 ενώ οι δίκες θα τελειώσουν στις 16/2. Οι κατηγορίες που αντιμετωπίζουν είναι διατάραξη οικιακής ειρήνης, σύσταση και συμμετοχή, στάση. Οι 50 έχουν καταδικαστεί σε επιτήρηση ενός χρόνου από επιμελητή. Οι περισσότεροι από αυτούς κατα-

δικάστηκαν επιπλέον σε συμμετοχή σε κοινωνικά έργα, όπως δενδροφυτεύσεις, επισκέψεις σε γηροκομεία κλπ. Η επιμέλεια κάποιων από αυτούς δόθηκε στους γονείς τους αφού πρώτα το δικαστήριο τους έκρινε "κατάλληλους" εξαιτίας του... πνευματικού τους επιπέδου.

Από τους 50, οι τρεις καταδικάστηκαν σε 8 μήνες φυλάκιση και μάλιστα ένας από αυτούς χωρίς αναστολή. Η απολογία κρατά τουλάχιστον 30 λεπτά. Μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα οι δικαστές προσπαθούν να εκφοβίσουν τους δωκόμενους με παραινήσεις να αναφέρουν ονόματα και να παραδεχτούν ότι εγκλωβίστηκαν από "κάποιους" μέσα στο Πολυτεχνείο. Ο λόγος αυτής της στάσης των δικαστών είναι προφανής. Δεν μπορούν να πιστέψουν ότι τόσο νέοι άνθρωποι κρατούν αξιοπρεπή στάση και ότι είναι ξεκάθαροι ως προς τους λόγους που βρέθηκαν μέσα στο Πολυτεχνείο.

Για τους 526 καταληψίες του Πολυτεχνείου έχει ανυψωθεί από συντρόφους λογαριασμός ενίσχυσης, όχι μόνο για τα έξοδα των δικών που έρχονται (και που θα διαρκέσουν μέχρι τον Μάιο), αλλά και για εγγυήσεις σε τυχόν καταδίκες. Ο αριθμός του λογαριασμού είναι στην Εθνική Τράπεζα, 068-747974-31.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ...

ity" και το δεύτερο του Γιάννη Καρύτσα.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: Από τις ίδιες εκδόσεις κυκλοφόρησε και αυτή η μπροσούρα, που αποτελεί μια περίληψη του μεγάλου έργου του Πέτρου Κροπότκιν "Η Μεγάλη Γαλλική Επανάσταση". Το έργο γράφτηκε το 1889, με τη συμπλήρωση των 100 χρόνων της Γαλλικής Επανάστασης. Για επικοινωνία: Εκδόσεις ΑΡΔΗΝ, Φυλής 88, 104 34 Αθήνα.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΗ ΡΩΓΜΗ: Από τις εκδόσεις ΑΡΔΗΝ κυκλοφόρησε μια καινούρια μπροσούρα για τον Μάη του '68. Αναφέρεται στην εισβολή της εξέγερσης στο ιστορικό προσκήνιο, στη δημιουργία ενός κοινωνικού φανταστικού και μιας ελευθεριακής ρωγμής που διέρρηξε το πέτρινο της παθητικότητας και της εφησυχαστικής καταναλωτικής ευμάρειας. Περιλαμβάνει δύο κείμενα, το πρώτο του Μωρίς Μπρίντον, μέλους της ελευθεριακής ομάδας του "Solida-

ΙΤΑΛΙΑ

ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΕΣ ΔΕΝ ΤΟ ΒΑΖΟΥΝ ΚΑΤΩ

Η ΒΡΩΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΠΑΖΟΥΣΑ εξουσία των Ιταλών δικαστών-μπάτσων - η οποία είναι γνωστή εδώ και πολλά χρόνια και γραμμένη με αίμα σε βάρους της ζωής πολλών αγωνιστών - αποφάσισε πριν την δίκη για την τύχη των 4 αναρχικών συντρόφων μας. Κάτω από συνθήκες αντικειμενικά υπέρ της αθώωσης των συντρόφων μας, Χρήστου Στρατηγόπουλου, Jean Weir, Antonio Budini και Carlo Tesseri, αποφάσισε την καταδίκη σε 6.5 χρόνια για τους 3 πρώτους και 7 χρόνια για τον τελευταίο.

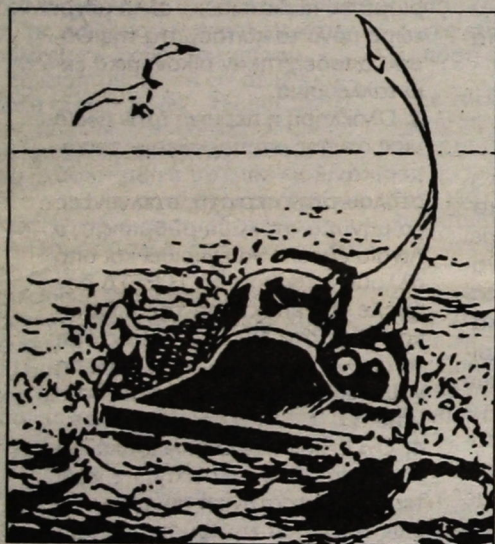
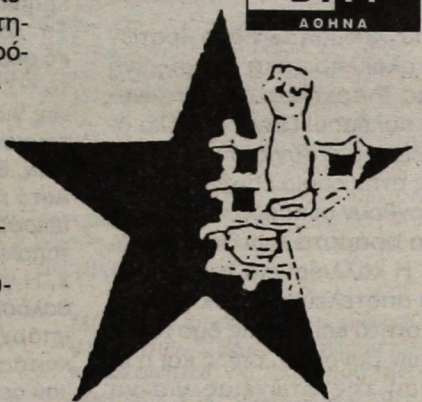
Χιλιάδες σύντροφοι κατέκλυσαν την αίθουσα του δικαστηρίου και την πόλη, διαμαρτυρόμενοι για την δίκη - παρωδία και δίνοντας την αμέριστη ηθική και ψυχική συμπαράσταση στους συντρόφους. Δεν έλειψαν και οι συγκρούσεις με τους караμπινιέρους.

Ο Χρήστος Στρατηγόπουλος παρουσιάστηκε στο δικαστήριο στις 31-1-96 και με πολύ εύστοχο τρόπο

κατέδειξε στους δικαστές, στα Μ.Μ.Ε και σ' όλους τους παρευρισκόμενους ότι η μάρτυρας είναι βαλτή και με ανταλλάγματα, καθώς και ότι η απόφαση των δικαστών ήταν ειλημμένη. Η δε απολογία του μεταδόθηκε από τις τηλεοράσεις και ήταν - κατά τις κριτικές των συντρόφων - πολύ δυνατή. Στο τέλος της ανακοίνωσης της ποινής δεν έλλειψε η οργή και η αγανάκτηση και ο σύντροφός μας ανακοίνωσε ότι σταματά την απεργία πείνας και ότι ο αγώνας συνεχίζεται. ΚΟΥΡΑΓΙΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ, ΔΕΝ ΕΙΣΤΕ ΜΟΝΟΙ.

B.T.

ΑΘΗΝΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ...

“ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ”, ΤΩΝ “ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ”, ΤΩΝ “ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙΩΝ” ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ...

1. Μόνο η Ιστορία είναι / “κατέχει” Διαλεκτική, υπόκειται σε Διαλεκτικούς Νόμους. Η βία δεν υπόκειται σε Διαλεκτικούς Νόμους και κάθε ισχυρισμός περί του αντιθέτου είναι χεγγελιανός απαράδεκτος! Η βία είναι ανάξια και ποταπή για να “κατέχει” Διαλεκτική. Είναι ένα ιστορι-

κό φαινόμενο και είναι το μοναδικό απ' αυτά που απαξιώνει την Διαλεκτική.

Πολλές φορές λέμε: “Η διαλεκτική του τάδε κοινωνικού φαινομένου”. Εννοούμε, έτσι, την σχέση του με την Ιστορία και τους τρόπους ανάπτυξής του. Θά 'ταν αστείο, όμως, να πει κανείς ότι η βία είναι κοινωνικό φαινόμενο -εκτός κι αν εννοεί το ταυτολογικό: “η βία εμφανίζεται μέσα στην κοινωνία”.

Η μελέτη της αρχαιολογίας της βίας και των τρόπων εκδήλωσής της καθόλου δεν συνιστά διαλεκτική! Είθισται, όταν εδώ κι εκεί χρησιμοποιούμε το σημαντικό “διαλεκτική” εν γένει, να εννοούμε σύνολα σχέσεων και τρόπους ανάπτυξης οντοτήτων. Αυτό όμως δεν συνιστά διαλεκτική παρά αναλυτική μέθοδο.

2. Δεν είμαι εναντίον των πρωτοποριών. Αρκεί να υπακούουν στο αξίωμα: “Αν ο ρόλος σου επιβάλλεται στους άλλους, γίνε αυτή η εξουσία που δεν είναι εσύ και άσε το φάντασμα σου να πλανιέται”. Κακώς εννοούμε την πρωτοπορεία με την κουκουέδικη σημασία της... Εκείνος ο φορέας καινοτόμων, γενναίων, έντιμων, γενναϊόδωρων και επαναστατικών λόγων και Πράξεων που, εξυπνά και με βαθιά γνώση του περίγυρού του, αποσεύρεται σαν δει οι ευχές του να γίνονται πραγματικότητα! Κι αποσεύρεται, βέβαια, όχι από ό,τι παλεύει για Ιστορία, αλλά από ό,τι τον είχε κάνει ως τότε διάσημο...

3. Επιμένουν ορισμένοι να προκαλούν σύγχυση στην Κοινωνία και να διατείνονται ότι η Αναρχία είναι ιδεολογία και να χρησιμοποιούν το απαράδεκτο, “αναρχισμός”! Και μόνο αν φιλοτιμία θα έπρεπε να κόψουν αυτή τη συνήθεια, που είναι συγχυτική ακόμη κι αν χρησιμοποιεί-

συνέχεια από την πρώτη σελίδα

σία, το στρατιωτικό σκέλος μιας τέτοιας απάντησης αξίζει να αναφερθεί, απλά και μόνο γιατί είναι σχετικά άγνωστο.

Τα δύο κράτη έχουν πια μετατραπεί σε μικρές στρατιωτικές υπερδυνάμεις, συντηρώντας ένα επίπεδο εξοπλισμών πολύ παραπάνω απ' ό,τι θα δικαιολογούσε ο πληθυσμός ή ο πλούτος τους. Σε τέτοιο μάλιστα σημείο που ν' αντιμετωπίζουν οξύ πρόβλημα επάνδρωσης των μέσων που διαθέτουν. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τ' άρματα μάχης. Έχουν φτάσει αισίως τον τεράστιο αριθμό των 7.000, όμως ένα πολύ μεγάλο μέρος τους σπάζει αχρησιμοποίητο από έλλειψη προσωπικού. Άδικο θα ψάξει κανείς τον αριθμό των τεθωρακισμένων μεραρχιών που αντιστοιχούν σ' αυτό το νούμερο. Είναι ένα δείγμα της ατέλειωτης ποσοτικής αναμέτρησης σ' εξοπλισμούς στην οποία επιδόθηκαν Ελλάδα και Τουρκία στο παρελθόν και που μέχρι ένα σημείο συνεχίζεται και σήμερα.

Αυτό που έχει διαφοροποιηθεί τα τελευταία χρόνια είναι η ποιοτική συγκρότηση αυτής της αναμέτρησης. Η έμφαση που επικεντρώνεται στον ποιοτικό τομέα. Με δύο λόγια στην απόκτηση λιγότερων μεν μέσων, αλλά με σαφώς μεγαλύτερες καταστροφικές (“επιχει-

ρησιακές” στην στρατιωτική ορολογία) ικανότητες. Από φέτος φαίνεται ότι ξεκίνησε και η χειρότερη φάση αυτής της αναμέτρησης: η προμήθεια από τις δύο χώρες πυραυλικών συστημάτων (εδάφους-εδάφους, εδάφους-θαλάσσης, θαλάσσης-εδάφους) μεσαίου βεληνεκούς. Η αρχή ήδη έγινε από την Τουρκία με την προμήθεια 120 πυραύλων εδάφους - εδάφους ATACUS. Το ελληνικό πεντάγωνο ήδη κινείται για ν' αποκτήσει παρόμοιους, ενώ είναι αναμενόμενο μέχρι το τέλος του αιώνα το Αιγαίο να είναι γεμάτο παρόμοια όπλα μαζικής καταστροφής.

Ακόμα και χωρίς αυτά, ένας πόλεμος Ελλάδος - Τουρκίας σήμερα θα ήταν καταστροφικός. Τα παράλια της Μικράς Ασίας, τα ελληνικά νησιά και οι δύο πλευρές της Θράκης θα γίνονταν παρανάλημα του πυρός, με χιλιάδες νεκρούς και εκατομμύρια πρόσφυγες. Η παραγωγική υποδομή και των δύο κρατών θα καταστραφεί σε σημαντικό βαθμό και όποιος και αν είναι ο “νικητής” ή ο “ηττημένος” ενός τέτοιου πολέμου και οι δύο χώρες θα έχουν πια κατακτήσει αυτοδίκαια την καινούρια τους θέση στον Τρίτο Κόσμο. Στο μέλλον τα πράγματα θα είναι ακόμη χειρότερα. Με τα καινούρια δεδομένα, οι πραγματικοί όμηροι (και τα ανύποπτα -μέσα σε μια νύχτα- θύματα) μιας ελληνοτουρκικής σύγκρου-

σης θα είναι άμεσα εκατομμύρια άνθρωποι στην Αλεξανδρούπολη, την Ξάνθη, την Κομοτηνή, την Ανδριανούπολη, την Κωνσταντινούπολη, την Σμύρνη και τα νησιά. Σύντομα η Ελλάδα και η Τουρκία θα είναι παγιδευμένες σε μια ισορροπία τρόμου αντίστοιχη μ' αυτήν που βρέθηκαν το ΝΑΤΟ και το σύμφωνο της Βαρσοβίας.

Στα επιτελεία πάντα θα παίζεται το παιχνίδι της καταστροφής του κόσμου -έστω και για λίγα βράχια. Οι εξουσίες απεργάζονται την εξαφάνιση ολόκληρων κοινωνικών και όσοι κοιμούνται ήσυχοι δεν γνωρίζουν ότι σε κάποιους χάρτες είναι καταχωρημένοι σαν πιόνια, σε κάποιους πίνακες σαν στατιστικά στοιχεία “απωλειών” και σε κάποια σχέδια σαν αναλώσιμο υλικό. Το γεγονός ότι ο πόλεμος τελικά δεν θα ξεσπάσει, δεν πρέπει να μας κάνει να ξεχνάμε ότι ο πόλεμος γεννιέται από την εξουσία και γίνεται για την εξουσία. Και το μήνυμα ότι η κυριαρχία είναι έτοιμη και ότι μπορεί να σπείρει τον όλεθρο και την καταστροφή απευθύνεται όχι μόνο στους “απέναντι” αντιπάλους τους, αλλά και σε όσους απεργάζονται την καταστροφή της στο εσωτερικό. Αύριο θα έχουμε πολλή δουλειά ενάντια σε όσους θα μιλάνε για εθνικές “πλειοδοσίες” και “μειοδοσίες”. Και πολλά πράγματα να πούμε...

K.M.

ται “για την μεταξύ μας συνενόηση” και μόνο, δημόσια!

4. Σε πολλούς υπάρχει η πρόθεση να μετατραπεί ο αναρχικός χώρος σε κίνημα... Κι αναρωτιέμαι πως είναι δυνατόν, αν αυτό είναι το ζητούμενο - δηλαδή, να εξελιχθεί η Επανάσταση σε... κίνημα!

Διάφοροι έχουν βαλθεί σε μια προσπάθεια δημιουργίας “όρων ανάπτυξης αναρχικού κινήματος”. Ξεχνούν ότι αυτός ο όρος ανήκει στον “παλιό κόσμο”, στην εποχή της “παλιάς διαχείρισης”...

Το περιεχόμενό του σημαίνεται από την κομμουνιστική ιδεολογία και ορολογία!

Κάθε φορά που έκαναν την εμφάνισή τους στην Ιστορία, οι άνθρωποι είχαν την ευκαιρία να επιδείξουν τις χειρότερες αδυναμίες τους!

Ενα κίνημα, κατά τη γνώμη μου, παρουσιάζει τα εξής γνωρίσματα:

- i) έχει ηγεσία
- ii) είναι διακεκριμένο απ' την Κοινωνία
- iii) βιώνει απ' την αρχή την ήττα του - κάτι που γεννά την ηττοπάθειά του
- iv) λειτουργεί υπό καταστατικό μανιφέστο

Το τελευταίο ευρύτερο κίνημα ήταν το Οικολογικό, το μακροβιώτερο το Κομμουνιστικό, και το τρέχον, το Φονταμενταλιστικό.

Ο αγώνας της ανάπτυξης της συνείδησης, των μέσων και των όρων αγώνα της εργατικής τάξης, δεν αποτελεί κίνημα!

5. Έτσι εξηγείται η ηττοπάθεια πολλών, για την κατάληξη των γεγονότων της 17/11/95 και η... διαμαρτυρία ορισμένων για την τελική, λίγα λεπτά πριν την σύλληψή τους, επιλογή των 526: η ηττοπάθεια είναι κύριο γνώρισμα του αριστερισμού! Ας είναι σύνθημα για τους αναρχικούς, “βγάλε τον αριστεριστή που 'χει μέσα σου”!

6. “Πρωτεύον” και “δευτερεύον” είναι έννοιες σχετικιστικές ως προς τους στόχους και

τις αρχές ενός προσώπου. Θα ονομάσω “πρωτεύον” ό,τι προηγείται ιστορικά / γενεολογικά, αντιληπτικά από κάτι άλλο, πάντα μέσα στην εξέλιξη της Πρακτικής και Θεωρείας για ένα στόχο ή αρχή. Ό,τι έχει, μέσα στον ίδιο συλλογισμό, ανώτερη σπουδαιότητα από κάτι άλλο. Όταν αυτό δεν ικανοποιεί όλους ή έναν απ' τους παραπάνω όρους, θα το ονομάσω “δευτερεύον”.

Έχοντας αυτά υπόψιν, κατά την γνώμη μου δυο πράγματα πρέπει να είναι “πρωτεύοντα” για τους αναρχικούς: η Αναρχία και η Ιστορία (και με τις δύο έννοιες της πραγματικότητας: “τώρα γίνεσθαι” και “τοτε γίνεσθαι”). Όλα τα άλλα πιστεύω είναι “δευτερεύοντα”.

Εκείνες οι θεωρίες που είναι “πρωτεύουσες” είναι η γνώση για την πραγματικότητα και η ανάλυση της σχέσης μέσων / σκοπός. Κάθε άλλη θεωρητική κατασκευή είναι, πλέον, αχρείαστη και βερμπαλιστική.

“Πρωτεύουσας” σημασίας πρακτική είναι εκείνη που, συνεπικουρούμενη της γνώσης για την πραγματικότητα, την αλλάζει αδιαφορώντας για την φαινομενολογία της. Έτσι, κάθε κατηγορία για την καταστρατήγηση, φερ' ειπείν, αρχών στις τάξεις μας πέφτει στο κενό εφ' όσον την ξεπερνά, περιφρονώντας την, η φρόνηση της εν λόγω πρακτικής.

Σημασία δεν έχει το “κίνημα”

σημασία έχουν οι ομάδες! Προς αυτή την κατεύθυνση, η κατανόηση και... ο χειρισμός του Χρόνου είναι “πρωτεύον”!

Οι αφορισμοί, μέσα σε κλίμα απογοήτευσης, εύκολα κάνουν την εμφάνισή τους. Αυτό που μετράει, σε μια τέτοια κατάσταση, είναι η απαρέγκλιτη πίστη στις προαιώνιες αρχές μας! Κάθε εκτροχιασμός είναι εγκληματικός! Γι' αυτό και λέμε: “Όλα πρέπει να πιαστούν απ' την αρχή, σεβόμενοι την παράδοση και τις εμπειρίες μας”. Πόσο μάλλον όταν τα πάντα τα διέπει η Εικονομία!

Είναι βαθύ και αληθινό το νόημα του γνωμικού: “όλα εδώ πληρώνονται”! Τρεις λέξεις, όλες κι όλες, τόσο βαρυσήμαντες... Και κάνει λάθος όποιος εκλαμβάνει το εκδικητικό νόημα, και μόνο! Το “πρωτεύον” εδώ, για μένα, είναι η κατανόηση της σημασίας της συνωμοτικής αναμονής.

7. Η υποχώρηση ποτέ δεν είναι άτιμη όταν την ακολουθεί το κέρδος για το μέλλον μας -κοντινό ή μακρινό! Γι' αυτό και αποτίω φόρο τιμής σ' εκείνους που, μέσα σε δυσάρεστη ή βαρυσήμαντη κατάσταση, σκέφτονται και πράττουν σαν Στρατηγούς!

Γ.Φ.

Βόλος

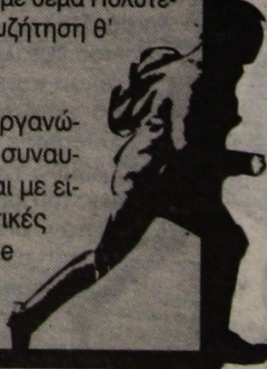
Για επικοινωνία με τον αναρχικό πυρήνα Βόλου υπάρχει και η ηλεκτρονική διεύθυνση:

an_vo@hol.gr.

Εκδηλώσεις...

★ Την Πέμπτη 8 Φλεβάρη, διοργανώνεται στο Πολυτεχνείο και στην αίθουσα Γκίνη, εκδήλωση - συζήτηση, με θέμα Πολυτεχνείο '95 και την διώξη των 10 συντρόφων. Η συζήτηση θ' αρχίσει στις 7.00μμ.

★ Το ράδιο Κιβωτός, στη Θεσσαλονίκη, διοργανώνει το Σάββατο 3 Φλεβάρη και ώρα 9μμ, συναυλία για την οικονομική ενίσχυση του σταθμού και με εισόδο 1500 δρχ. Η συναυλία γίνεται στις Φοιτητικές Εστίες Α' (θέατρο Φ.Ε.) και παίζουν οι Mode Plagal καθώς και ο Διονύσης Ρούσσος παρέα με τον Αργύρη Μπακιρτζή.

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΤΟΣ 2ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 40

ΕΚΔΟΤΗΣ: “ΑΛΦΑ” Α.Μ.Κ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ
ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟ-

ΠΟΥΛΟΥ 45

Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη

7.00-10.00μμ.

ΤΗΛ. - FAX: (01) 64.58.112

ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809

Τ.Κ. 100 35

ΑΘΗΝΑ

Καταιγίδα στο Αιγαίο... ή μία αυταπάτη;

συνέχεια από την πρώτη σελίδα

τις δύο χώρες εξαρτιόταν σε μεγάλο βαθμό 4, από την δυνατότητά τους να ελέγξουν αυτόν τον άξονα. Η σύγκρουση δηλαδή μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας ήταν μια σύγκρουση για την κρατική κυριαρχία στο Αιγαίο και στην ανατολική Μεσόγειο, μια σύγκρουση κρατών.

...σε συνθήκες που δεν είναι πια οι ίδιες.

Σ' ένα τέτοιο μοτίβο τ'α πάντα παραμένουν στατικά, κάθε κίνηση αποτελεί αντιγραφή και επανάληψη μιας παλιότερης, τα γεγονότα εκπορεύονται από συγκεκριμένες συνθήκες και υπακούουν σε ήδη γνωστούς περιορισμούς. Κι όμως η πραγματικότητα είναι διαφορετική: τη σύγκρουση του ελληνικού με το τουρκικό κράτος δεν μπορεί να τη διαβάσει κανείς με τα δεδομένα της δεκαετίας του '80, οι γεωπολιτικές και στρατηγικές ισορροπίες δεν είναι ίδιες. Ο Μάρτης του '87 αδιόρατα μόνο συσχετίζεται με το Γενάρη του '96: οι βαθύτερες αιτίες που παρήγαγαν δύο -φαινομενικά- αρκετά όμοιες κρίσεις είναι σε τεράστιο βαθμό ποιοτικά διαφορετικές. Απλά η Ελλάδα και η Τουρκία διαφοροποιήθηκαν σημαντικά κάτω από το βάρος των κοσμογονικών αλλαγών που συντελέστηκαν τα τελευταία χρόνια. Η πορεία τους και η πολιτική τους υπακούει σε άλλες κλίμακες και σε άλλα κριτήρια κάτω από τη Νέα Τάξη πραγμάτων.

Η πτώση του τείχους του Βερολίνου το '89 αποτελεί ένα ορόσημο. Και σαν κάθε ιστορικό ορόσημο, συμβολίζει το κλείσιμο μιας διαδικασίας μετασχηματισμού και ιστορικής εξέλιξης που είχε αρχίσει πολύ πριν. Σαν κάθε ορόσημο, επισφραγίζει το τέλος μιας εποχής και την απαρχή μιας καινούριας. Ό,τι ονομάζεται Νέα Τάξη, δεν είναι βέβαια ένα καινούργιο στρατιωτικό δόγμα επέμβασης των ΗΠΑ ανά τον κόσμο, στο ρόλο του χωροφύλακα. Ούτε δημιουργήθηκε από την καταστροφή του Συμφώνου της Βαρσοβίας και τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης. Η Νέα Τάξη είναι το αποτέλεσμα μετασχηματισμού του καπιταλισμού κάτω από την ολοκλήρωση της διεθνοποίησης του κεφαλαίου. Σηματοδοτεί μια εξέλιξη των παραγωγικών σχέσεων, των πολιτικών δομών και της κοινωνικής συγκρότησης (προς όφελος της εξουσίας) που είναι ήδη ορατή και που θα οξυνθεί ακόμη περισσότερο στο μέλλον. Ο ίδιος ο όρος της Νέας Τάξης είναι αποτυχημένος: επιχειρεί να περιγράψει το πέρασμα σε μια καινούργια περίοδο του καπιταλισμού παραπέμποντας μόνο στην αλλαγή των διεθνών σχέσεων κυριαρχίας και των διακρατικών ισορροπιών.

Η κατάρρευση του Ανατολικού Μπλοκ και του παλιού διπολικού μοντέλου κυριαρχίας του κόσμου, απελευθέρωσε εκείνες ακριβώς τις δυνάμεις του κεφαλαίου που οδήγησαν σ' αυτήν. Παρόλο που οι αλλαγές συ-

ντέλεστηκαν πάρα πολύ γρήγορα και βίαια, εξίσου ταχεία και βίαιη ήταν η επέλαση του κεφαλαίου στις καινούργιες αγορές, διαμορφώνοντας τελείως καινούρια γεωπολιτικά δεδομένα. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, Ελλάδα και Τουρκία βρέθηκαν πολύ κοντά στις περιοχές εκείνες του κόσμου στις οποίες επικεντρώθηκαν οι εξελίξεις. Κι είδαν σ' αυτές τελείως καινούριες ιστορικές ευκαιρίες για την επέκτασή τους και την αναβάθμιση της γεωπολιτικής τους θέσης και ισχύος.

Πέρα από μερικά βράχια...

Και ξαφνικά οι εφημερίδες πλημμύρισαν άρθρα για "εθνικά θέματα" μόνο που αυτά κατέληξαν ν' αναφέρονται σ' ένα τεράστιο τόξο που ξεκινούσε από την κεντρική Ασία (τις νότιες περιοχές της πρώην Σοβιετικής Ένωσης), διέσχιζε ολόκληρα τα Βαλκάνια για να καταλήξει στην Αδριατική. Σ' αυτό το τεράστιο γεωγραφικό πεδίο, ο ελληνικός και ο τουρκικός καπιταλισμός είχαν ανοιχτές αγορές, τεράστια πλουτοπαραγωγικά αποθέματα πρώτων υλών, εκατομμύρια καταναλωτές και τη δυνατότητα για μια εκτατική ανάπτυξη. Στην καινούργια πραγματικότητα που διαμορφώθηκε, η σύγκρουση Ελλάδας - Τουρκίας απέκτησε τελείως καινούριο περιεχόμενο και τελείως διαφορετικούς στρατηγικούς στόχους.

Η Ελλάδα και η Τουρκία ήταν οι μοναδικές χώρες της ευρύτερης περιοχής που διέθεταν ανεπτυγμένη καπιταλιστική οικονομία (σε σχέση τουλάχιστον με τους γείτονές τους), εδραιωμένες από το παρελθόν εμπορικές προσβάσεις, γνώση των ιδιαιτεροτήτων της Βαλκανικής και την κατάλληλη στρατηγική θέση. Μια μόνο όμως από τις δύο χώρες θα μπορούσε να καταστεί το πραγματικό οικονομικό κέντρο της βαλκανικής ενδοχώρας και της κεντρικής Ασίας, αποκομίζοντας ταυτόχρονα και την αντίστοιχη γεωπολιτική και στρατηγική ισχύ.

Από την αρχή κιόλας, η σύγκρουση του ελληνικού και του τουρκικού καπιταλισμού αποδείχτηκε άνιση. Καλύτερα οργανωμένος, πολύ περισσότερο διεθνοποιημένος, με μεγαλύτερο κεφαλαιουχικό βάθος, με μεγαλύτερες μονάδες και ένα πολύ καλό τραπεζικό σύστημα, ιδιαίτερα ισχυρός σε τομείς-κλειδιά, όπως ο διαμετακομιστικός, το πετρέλαιο και το εφοπλιστικό κεφάλαιο, ο ελληνικός καπιταλισμός αποδείχτηκε πολύ επιθετικός, όχι μόνο σε σύγκριση με τον τουρκικό, αλλά και με τις αναπτυσσόμενες οικονομίες των δυτικών κρατών. Η Αλβανία, η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Ρωσία γνώρισαν σε μεγάλη έκταση την οικονομική διεύθυνση του ελληνικού κεφαλαίου. Το πιο αξιόλογο δεν ήταν η έκταση της διεύθυνσης, αλλά το ποιοτικό χαρακτηριστικό της. Αρχικά επικεντρωμένη στη δημιουργία εμπορικών δικτύων διανομής, γρήγορα στράφηκε στη δημιουργία αυτοτελών μονάδων παραγωγής παίρνοντας τμήμα και βιομηχανικού τομέα στα χέρια του. Και σαν κατακλείδα, η εξαγορά του ρουμάνικου στόλου, οι επενδύσεις στα πετρέλαια της Αλβανίας και της Ρουμανίας, η κατα-

σκευή του αγωγού Μπούρκας - Αλεξανδρούπολης και κυρίως η υπαρπαγή του εσωτερικού και εξωτερικού εμπορίου της Ουκρανίας από το ελληνικό κεφάλαιο, αποτελούν μοναδικά γεγονότα μιας αποικιοκρατικής αντίληψης που παραπέμπει μόνο στον 19ο αιώνα.

Η δράση του ελληνικού κράτους στην υποβοήθηση του επεκτατισμού του ελληνικού κεφαλαίου ήταν υποδειγματική. Το πιο πρόσφατο γεγονός ήταν η διέλευση των διευρωπαϊκών δικτύων της περιοχής (οδικός άξονας δύσης - ανατολής, ενεργειακό δίκτυο και δίκτυο οπτικών ινών) αποκλειστικά από τον ελληνικό χώρο. Η σύνδεση των υπόλοιπων βαλκανικών κρατών θα γίνεται δευτερευόντως δια μέσου της Ελλάδας. Ενάμιση μόλις χρόνο πριν, το ελληνικό κράτος κατάφερε η κεντρική τράπεζα της Συμφωνίας Παραευξείνιας Συνεργασίας να δημιουργηθεί στην Θεσσαλονίκη (η Σ.Π.Σ. ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Τουρκίας για να μπορέσει να ελέγξει το εμπόριο της Μαύρης Θάλασσας!).

Η μοναδική αντίστοιχη επιτυχία της Τουρκίας -πέρα από μια κάπως επιτυχημένη οικονομική διεύθυνση στην Βουλγαρία και στη Ρουμανία- ήταν η διέλευση δεύτερου αγωγού για τη μεταφορά των πετρελαίων του Καζακστάν από το έδαφός της. Συνολικά όμως δεν μπόρεσε ν' ανταγωνιστεί τον ελληνικό επεκτατισμό. Και αυτό δεν είναι καθόλου άσχετο με τα γεγονότα της τελευταίας βδομάδας. Γιατί η σημερινή σύγκρουση Ελλάδας - Τουρκίας είναι μια σύγκρουση για τον οικονομικό έλεγχο και την πολιτική επικυριαρχία στα Βαλκάνια και την κεντρική Ασία, είναι δηλαδή μια σύγκρουση μεταξύ καπιταλιστών.

...η αναγκαιότητα της σύγκρουσης

Η εποχή που διανύουμε είναι μια εποχή δύσκολη για τους ηττημένους. Η τουρκική οικονομία μαστιάζεται από τριτοκοσμικού μεγέθους πληθωρισμό, υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα, χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, απαραιτημένη παραγωγική διάρθρωση. Η τουρκική κοινωνία χαρακτηρίζεται από βαθιά ταξική διάκριση, εκτεταμένη εξαθλίωση, αδύναμη μεσαία αστική τάξη φαινόμενα που οδηγούν κατευθείαν είτε στην εξέγερση (όπως έγινε με τους Αλεβήδες), είτε στην εξαθλίωση του ισλαμισμού. Εγκλωβισμένη στο κουρδικό πρόβλημα, σε διαρκή διαμάχη με όλα τα γεγονότα της κρίσης, η Τουρκία μοιάζει αδύναμη να εκμεταλλευτεί και την πρόσφατη συμφωνία τελωνειακής σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και στον ανταγωνισμό της με την Ελλάδα, φαίνεται να χάνει οριστικά το τελευταίο ιστορικό της όραμα ανάπτυξης.

Κάτω από το βάρος αυτών των εξελίξεων, η Τουρκία νιώθει αναγκασμένη να παίξει το τελευταίο ισχυρό της χαρτί: το στρατιωτικό. Ασκήει έτσι μια πίεση σε πολλαπλό επίπεδο στο ελληνικό κράτος. Καταρχήν το αναγκάζει να δαπανά παραγωγικούς πόρους σε στρατιωτικούς εξοπλισμούς για να διατηρεί την ισορροπία στο Αιγαίο. Διαιωνίζει την

πολιτική του εξάρτησης από τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση και άρα το καθλώνει κάτω από την κηδεμονία μηχανισμών ελέγχου (στους οποίους και μπορεί να ασκήσει πίεση). Και τέλος επιχειρεί να αλλάξει τις προτεραιότητες της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής επικεντρώνοντας την προσοχή της στο χώρο της ανατολικής Μεσογείου.

Μόνο κάτω από αυτό το πρίσμα, η σύγκρουση για κείνα τα βράχια αποκτά νόημα. Και είναι πια αναμενόμενο ότι όσο αυξάνονται οι αδηφάγες ορέξεις του ελληνικού καπιταλισμού, τόσο θα αυξάνεται η ένταση της ελληνοτουρκικής σύγκρουσης και θα πληθαίνουν αντίστοιχα επεισόδια.

Η σύγκρουση των δύο κρατών είναι ολοκληρωτική: ενταγμένη σε μια διαρκή κατάσταση ψυχρού πολέμου. Πάνω απ' όλα όμως είναι μια σύγκρουση χωρίς έλεος στην οποία επιχειρείται να υποταχθούν οι πόροι, οι ανάγκες και τα οράματα των δύο κοινωνιών. Η καλλιέργεια του εθνικισμού αποτελεί τη διαρκή πραγματικότητα και από τις δύο πλευρές των συνόρων, όπως και η επέλαση της φτώχειας για να χρηματοδοτηθεί η καπιταλιστική επέκταση. Οι αλυσίδες της κυριαρχίας είναι ανάγκη να σπάσουν...

Αντί επιλόγου...

Η ανάλυση της πραγματικότητας (και της εικόνας) που διαμορφώνει η εξουσία, χρησιμεύει μόνο όταν μπορεί να προσανατολίσει τα προτάγματα της επαναστατικής δράσης. Είναι ξεκάθαρο ότι σε συνθήκες διεθνοποίησης του κεφαλαίου, η στοιχειώδης σύνδεση των επαναστατικών κινημάτων αποτελεί αναπόφευκτη αναγκαιότητα. Ειδικά ο ελληνικός αναρχισμός, έμεινε σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του περιχαρτωμένος, χωρίς να έχει κατορθώσει να συνδεθεί ουσιαστικά με τα κινήματα συντρόφων στο εξωτερικό. Η διεθνιστική αλληλεγγύη είναι ακόμα μια πρακτική σχεδόν άγνωστη για μας, ενώ θά 'πρεπε ν' αποτελεί συγκροτημένη στρατηγική επιλογή.

Σ' όλες τις χώρες που επελαύνει ο ελληνικός καπιταλισμός, είναι αναμενόμενο ότι διαμορφώνει και έναν εργασιακό μεσαίωνα, εκμεταλλευόμενος τη βίαιη φιλελευθεροποίηση που επιβάλλεται στις κοινωνίες. Άρα και η αναζήτηση συνδέσεων μεταξύ των κινημάτων είναι για μας αναγκαία, αν θέλουμε κάποτε ν' αναπτύξουμε μια ουσιαστική δράση ενάντια στο κεφάλαιο. Ο πρωταρχικός στόχος όμως πρέπει να είναι η άμεση σύνδεση -αρχικά,

έστω και στο απλό επίπεδο της αντιπληροφόρησης- ανάμεσα σε μας και στους συντρόφους στην Τουρκία και στην Κύπρο. Μετά από τέτοιες κρίσεις, είναι αναμενόμενο τα φαινόμενα άκρατου εθνικισμού να οξύνονται δραματικά. Και αυτά τα βράχια απειλούν να μας πλακώσουν όλους...

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1, Σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, η υφαλοκρηπίδα έχει έκταση 12 μιλίων. Η Ελλάδα έχει ορίσει την δικιά της στα 6 μίλια και θέλει να την επεκτείνει μέχρι τα δώδεκα. Η Τουρκία δεν το αναγνωρίζει και το ζήτημα αυτό οριοθετεί τη διαμάχη για την υφαλοκρηπίδα μεταξύ των δύο κρατών. Το "Χόρα" ήταν τουρκικό ερευνητικό σκάφος το οποίο αποπειράθηκε το '77 να πραγματοποιήσει έρευνες για πετρέλαιο στην αμφισβητούμενη ζώνη μεταξύ 6 και 12 μιλίων, θεωρώντας τα διεθνή ύδατα. Αυτό ήταν και το πρώτο θερμό επεισόδιο στο Αιγαίο μετά την Μεταπολίτευση.

2, Η γεωλογική συγκρότηση του θαλάσσιου υπεδάφους δείχνει ότι υπάρχει πιθανότητα να κρύβει κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η ύπαρξη τέτοιων κοιτασμάτων έχει επιβεβαιωθεί σε ορισμένες περιπτώσεις, αλλά μέχρι τώρα μόνο τα κοιτάσματα της Θάσου αποδείχτηκαν οικονομικά εκμεταλλεύσιμα.

3, Ολόκληρη η περιοχή ήταν πεδίο μιας άτυπης αντιπαράθεσης του αμερικάνικου και του σοβιετικού στόλου στην περιοχή, στέλνοντας το μήνυμα ότι κάθε ρύθμιση στο Αιγαίο έπρεπε να εγκριθεί και από άλλους παράγοντες. Η ΕΣΣΔ δεν ήθελε την επέκταση της υφαλοκρηπίδας στα 12 μίλια, καθώς έτσι τα διεθνή ύδατα για την ελεύθερη ναυσιπλοΐα θα περιορίζονταν δραματικά.

4, Όχι βέβαια και αποκλειστικά. Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης πχ. έχει τεράστια στρατηγική σημασία, καθώς αποτελεί την φυσική έξοδο προς την Ασία και την Αφρική για μεγάλο μέρος του βαλκανικού εμπορίου, αλλά δεν εμπλέκεται στον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό.

5, Τελικά ακυρώθηκε από την ρουμανική Βουλή, αφού καταγγέλθηκε σαν τεράστιο σκάνδαλο και δημιουργήσε πολιτική κρίση στην ρουμανική κυβέρνηση.

6, Η ιδέα του συγκεκριμένου αγωγού, που θα μπορεί να μεταφέρει το 15%-25% του εξορυσσόμενου πετρελαίου στην κεντρική Ασία παρακάμπτοντας τα Δαρδανέλια, αποτελεί σχέδιο του ομίλου Λάτση, ο οποίος και συμμετέχει με σημαντικό ποσοστό στην κατασκευή του.

7, Γράφτηκε σχετικό κείμενο παλιότερα στο ΑΛΦΑ.

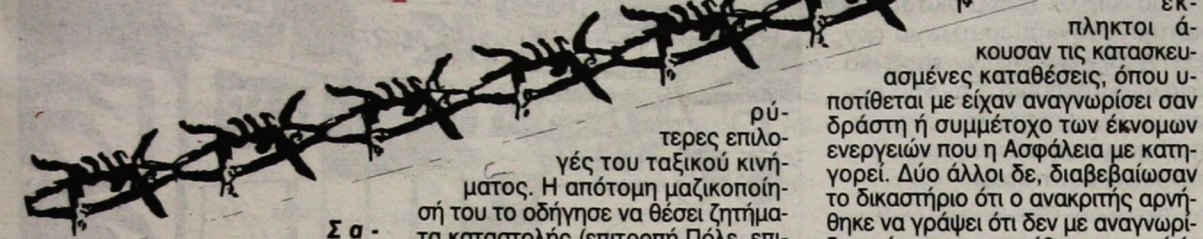
Μ.Κ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ:

Αγώνας για την ελευθερία

**Σα-
φώς η θέση
στην οποία βρίσκεται
αυτή τη στιγμή οφείλεται κατ' αρχάς,
στην ένταξή σου, κατά την διάρκεια της μεταπολίτευσης,
στον αναρχικό - αντιεξουσιαστικό χώρο και στο ευρύτερο επαναστατικό κίνημα της περιόδου εκείνης. Ποιες επιλογές σε οδήγησαν στην ένταξή σου αυτή;**

Κάθε άνθρωπος σε κάποια φάση της ζωής του συνειδητοποιεί την ύπαρξή του, τη θέση του στην κοινωνία, κάνει τις παρατηρήσεις του και τότε -σαν προέκταση των παιδικών ερωτημάτων- αναζητεί τους λόγους και τις αιτίες των τεραστίων ανισοτήτων και αδικιών που βλέπει γύρω του. Μπορεί να δεχτεί την εξήγηση ότι τα πράγματα στις σχέσεις των ανθρώπων είναι έτσι ρυθμισμένα από μία υπερφυσική δύναμη, πάνω από τους ανθρώπους. Άμα όμως αρκестεί σ' αυτή τη βολική εξήγηση, ανοίγεται μπροστά του για αναζήτηση και έρευνα ολόκληρος ο κόσμος σε όλες του τις εκδηλώσεις και στο γνωστό-τουλάχιστον- βάθος του χρόνου.

Συνειδητοποιεί ότι ζει σε μία κοινωνία εξουσιαστών - εξουσιαζόμενων, που διευθύνεται κεντρικά από μία οργανωμένη δύναμη -το κράτος- που με τη σειρά του ελέγχεται από μία σχετικά μικρή κλειστή ομάδα ανθρώπων -την οικονομική ολιγαρχία.

Απλουστευτικά έτσι έχουν τα πράγματα και όσοι προτιμούν τις άλλου είδους απλουστεύσεις π.χ. κράτος = κοινωνία = έθνος κλπ κοροϊδεύουν τον εαυτό τους, ή και τους άλλους. Στη δική μου περίπτωση, εγώ, με οδηγό το αίσθημα της Δικαιοσύνης και της Ελευθερίας που υπάρχει σε κάθε μη "σπασμένο" -συμβιβασμένο άνθρωπο και αναζητώντας τα στοιχεία που με ενδιέφεραν σε άτομα που έζησαν ιστορικά γεγονότα και κοινωνικές εξεγέρσεις στην εξέλιξή τους, αλλά και μελετώντας και αξιολογώντας από θεωρητικά και ιστορικά κείμενα, είμαι σήμερα της άποψης ότι η τάση για τον περιορισμό και την εξάλειψη των ανισοτήτων, των αδικιών και της εκμετάλλευσης μπορεί να πραγματωθεί σε μία κοινωνία που τείνει στην αυτοδιεύθυνση. Δηλ. χωρίς εξουσιαστές -εξουσιαζόμενους. Οι αναρχικοί - αντιεξουσιαστές έχουν σαν ιδανικό τους μία τέτοια κοινωνία και η πάλη τους προς αυτή την κατεύθυνση είναι διαρκής, διαχρονική κι επίπονη.

Ποιος ήταν ο χαρακτήρας τόσο του αναρχικού - αντιεξουσιαστικού, όσο και ευρύτερα του επαναστατικού κινήματος εκείνη την περίοδο;

Κατ' αρχήν θα πρέπει να θυμηθούμε τα χαρακτηριστικά της μεταπολίτευσης. Η ριζοσπαστικοποίηση της κοινωνίας ώθησε μεγάλα τμήματα κυρίως της νεολαίας στην Αριστερά, αλλά και στην Άκρα Αριστερά. Το φοιτητικό κίνημα βγαλμένο μέσα από την δικτατορία συνέχιζε να έχει την πρωτοβουλία τόσο στο επίπεδο της ιδεολογίας, όσο και στο επίπεδο μαζικής αγωνιστικής παρουσίας. Οι εργατικοί αγώνες και η ραγδαία ανάπτυξη των εργοστασιακών σωματείων πιστοποιούν τη γενική άνοδο του λαϊκού κινήματος. Γρήγορα όμως πολλοί συνειδητοποιούν ότι τα κόμματα της Αριστεράς, αλλά και λιγότερο της Άκρας Αριστεράς μετατρέπονται σε μηχανισμούς ποδηγέτησης των αγώνων. Η αμφισβήτηση των κομμάτων της αριστεράς οδήγησε στη συγκρότηση του αυτόνομου αντιεξουσιαστικού χώρου, γνωστός ευρύτερα ως "αναρχοαυτόνομοι". Από την εμφάνισή του συμμετέχει, αγωνίζεται και παλεύει στους δρόμους, μέσα στις ευ-

ρύτερες επίλογές του ταξικού κινήματος. Η απότομη μαζικοποίησή του το οδήγησε να θέσει ζητήματα καταστολής (επιτροπή Πόλε, επιτροπή Σερφί), να συμμετέχει καταλυτικά στις ανεξάρτητες φοιτητικές καταλήψεις του 815 και στο κίνημα για τις φυλακές, όπου μέσα από αυτές τις επιλογές μπολιάζεται στην ελληνική κοινωνία και παραμένει μέχρι σήμερα με άλλη μορφή, βέβαια.

Το μόνο που μπορούμε να πούμε με σιγουριά για αυτό το κίνημα και τα χαρακτηριστικά του, που παραμένουν μέχρι σήμερα, είναι ότι λειτούργησε σαν κίνημα ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ - ΑΜΗΛΕΓΓΥΗΣ και παράλληλα αμφισβήτησης των κυρίαρχων αξιών. Αυτά ήταν που λειτούργησαν, με επιτυχία σε ολόκληρη την κοινωνία και επέδρασαν σ' όλους τους κοινωνικούς, πολιτικούς και πολιτιστικούς θεσμούς.

Μέσα στο επαναστατικό κίνημα υπάρχουν διάφορες απόψεις και αντιλήψεις για το ζήτημα της πολιτικής βίας -όπως εκφράστηκε ιστορικά- σα μέσο αντίστασης και απάντησης στις κυρίαρχες επιλογές. Θα θέλαμε την άποψή σου για αυτό το ζήτημα.

Δε νοείται επαναστατικό κίνημα χωρίς τη χρήση σε κάποιες φάσεις της εξέλιξής του, της πολιτικής βίας. Η ανοιχτή επαναστατική απόπειρα είναι μία σύγκρουση με τις ένοπλες καθεστωτικές δυνάμεις.

Όμως εκτός απ' τις περιπτώσεις γενικευμένης εξέγερσης, σε περιόδους καταστολής παρατηρούνται απόπειρες ένοπλης αντίστασης και προπαγάνδας στις κυρίαρχες επιλογές. Είτε από μεμονωμένα άτομα, είτε από συνωμοτικές ομάδες. Για την σκοπιμότητα τέτοιων εκδηλώσεων πολύς λόγος γίνεται τα τελευταία χρόνια.

Θα αναφερθώ στη θέση ενός αναρχικού - διανοούμενου του περασμένου αιώνα για γεγονότα ανάλογα των παραπάνω που συνέβαιναν την τελευταία 20ετία του 19ου αιώνα: "Όταν ένα μεμονωμένο άτομο, έξαλλο από οργή παίρνει την εκδίκησή του ενάντια στην κοινωνία που το ανέθρεψε άσχημα και το συμβούλεψε ακόμα πιο άσχημα, τι μπορώ να πω εγώ; Είναι αποτέλεσμα τρομαχτικών δυνάμεων, οι συνέπειες βαθιά ριζωμένων παθών, το ξέσπασμα της δικαιοσύνης στα πρωτόγονα στάδια της. Να ταχθώ ενάντια σε τούτον τον άτυχο άνθρωπο κι έτσι να δικαιώσω, έστω κι έμμεσα, το σύστημα ταπείνωσης και καταπίεσης που τον συνθλίβει μαζί με εκατομμύρια συνανθρώπους του; - ΠΟΤΕ" Ελιζέ Ρεκλύ.

Ως γνωστόν, πρωταρχικό και μοναδικό -όπως απεδείχθη-, στοιχείο για τη στήριξη των εναντίον σου κατηγοριών, υπήρξε η γνωστή και ομολογούμενη, εξ αρχής, από εσένα σχέση σου με το Χρήστο Τσουτσουβή. Τι έχεις να μας πεις για την προσωπικότητα του Τσουτσουβή και την αξιοποίηση από την ασφάλεια της σχέσης σας σε βάρος σου.

Η φιλική και συγγενική μου σχέση με το Χρ. Τσουτσουβή, καθώς και ένα δακτυλικό μου αποτύπωμα στο σπίτι του που παρουσιάστηκε σαν "τεκμήριο" της σχέσης μας -λες και κανείς την αρνήθηκε- υπήρξε το έναυσμα για τους δικτικούς μηχανισμούς που ενεργώντας σε συνδυασμό με τους γνωστούς συνεργάτες τους δημοσιογράφους -χαφιέδες, κατασκεύασαν σε χρόνο ρεκόρ το πορτρέτο του "τρομοκράτη" γύρω από το όνομά μου. Στη συνέχεια η Ασφάλεια και ο τακτικός ανακριτής κ. Φούκας, φρόντισαν να εμφανίσουν "αναγνωρίσεις" από μάρτυρες -θύματα.

Όλοι αυτοί στο "Μικτό Ορκωτό Κακουργιοδικείο Αθηνών το 1994,

έκπληκτοι άκουσαν τις κατασκευασμένες καταθέσεις, όπου υποτίθεται με είχαν αναγνωρίσει σαν δράστη ή συμμετοχο των έκνομων ενεργειών που η Ασφάλεια με κατηγορεί. Δύο άλλοι δε, διαβεβαίωσαν το δικαστήριο ότι ο ανακριτής αρνήθηκε να γράψει ότι δεν με αναγνωρίζουν όπως του κατέθεταν, γιατί όπως τους αντέτεινε μπορεί να ήμουνα μεταμφιεσμένος! Πώς μπορεί να είναι σίγουροι ότι δεν ήμουν εγώ;!

Για το Χρ. Τσουτσουβή έχω να σας πω ότι επρόκειτο για έναν άνθρωπο με ακέραιο χαρακτήρα, συνέπεια και ήθος. Ανεξάρτητα από τις διαφωνίες μας, τις πολιτικές του επιλογές τις σέβομαι. Όταν απομυθοποιηθούν τα γεγονότα από την αρνητική κυρίως πληροφόρηση που τα καλύπτει, και όταν γίνουν γνωστά και στις λεπτομέρειες τους, θά 'μαστε σε θέση να τοποθετηθούμε και για το συγκεκριμένο. Αλλά και για τις επιλογές κάποιων τάσεων του ανατρεπτικού κινήματος μετά το 1970.

Την τελευταία φορά παρουσιάστηκες στο δικαστήριο ελεύθερος και κατά τη βούλησή σου και ως γνωστόν καταδικάστηκες σε 10 χρόνια. Το '85 για ποιούς λόγους μετά το συμβάν του Γκύζη κατέφυγες στην φυγοδικία, μία επιλογή που όπως είδαμε αξιοποιήθηκε δεόντως από την Ασφάλεια;

Η συμπλοκή του Γκύζη και ο θάνατος τραυματισμός του Χρ. Τσουτσουβή και τριών υπαλλήλων των δυνάμεων της ασφάλειας ήταν ένα πρωτόγνωρο συμβάν. Απ' την πρώτη δε, στιγμή διαφάνηκαν οι προθέσεις και οι κατευθύνσεις των δικτικών μηχανισμών. Ακολούθησε κλίμα συλλήψεων, μπλόκων, τρομοκρατίας, παραπληροφόρησης. Από την 20/5/85 η Ασφάλεια με καταζητεί. Με παρουσιάζει σαν "εκτελεστή" και "σκληρό και αδιάσταχο". Τρομοκρατεί συγγενείς και γνωστούς μου και σαφώς μου διαμηνύει, ότι είμαι προγραμματισμένος από τα εκτελεστικά αποσπάσματα που 'χει εξαπολύσει για να με εντοπίσουν.

Ο οποιοσδήποτε καταλαβαίνει ότι αγ εκείνη την περίοδο έπεφτα στα χέρια τους, το λιγότερο που θα μου συνέβαινε θα ήτανε μία προφυλακή με αβέβαιη συνέχεια και το πιθανότερο και χειρότερο να βρεθώ εκτελεσμένος με ένα πιστόλι δίπλα μου. Το 'χουν κάνει πολλές φορές. Η πιο σύγχρονη εκδοχή είναι να "παρπατάει" το όργανό ή να εξοστρακίζεται η σφαίρα και να εκτελεί ερήμην του χεριού που πατάει την σκανδάλη, τον καταδικωμένο.

Θεωρώ αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε πολίτη να επιλέξει τον τρόπο αντίδρασης και απάντησης στην αγριότητα των σκοπιμοτήτων της εξουσίας. Τότε επέλεξα τη φυγοδικία

και την δια επιστολών τοποθέτησή μου επί πραγματικών περιστατικών. Θεωρώ ορθή την στάση μου τότε και ότι επακολούθησε ενισχύει την επιλογή μου. Θεωρώ ορθή και την επιλογή μου τον Σεπτέμβριο του 95, της εμφάνισής μου στο τριμελές. Μόνο στημένη έδρα θα μπορούσε να με καταδικάσει.

Στόχος της υπεράσπισης ήταν να κάνει φανερή τη σκοπιμότητα της καταδίκης, αν συνέβαινε. Αυτός ο στόχος επιτεύχθηκε. Το κράτος έκανε επίδειξη αχρείστητας, αναληθσίας και δυνάμης. Η δικαιοσύνη απουσίαζε από τα έδρανα των δικαστών. Σε καμία περίπτωση δεν θα 'μουν εγώ αυτός που θα έβγαине με σκυμμένο το κεφάλι από αυτή την αίθουσα. Εκείνοι που είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν πάνω σε αυτό ήσαν οι δικαστές. Έκαναν την επιλογή τους. Προκάλεσαν την ειρωνεία και το πικρό χαμόγελο ακόμα και του εισαγγελέα της έδρας που ξεκάθαρα είχε προτείνει την απαλλαγή μου.

Στη διάρκεια της δεκαετίας του '80 με την κατεύθυνση των αμερικάνων έγινε μία, σε παγκόσμιο επίπεδο, επίθεση ενάντια στα κοινωνικά κινήματα με πρόσχημα κύρια την τρομοκρατία και τα ναρκωτικά. Αυτό στην Ελλάδα εκφράστηκε με αλλεπάλληλες διώξεις και φυλακίσεις αγωνιστών του αντιεξουσιαστικού - αναρχικού χώρου. Παρόλα αυτά κανείς σήμερα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι συνελήφθη στην Ελλάδα έστω και ένας "τρομοκράτης".

Πώς εξηγείς, λοιπόν, την εμμονή των δικτικών αρχών στο πρόσωπό σου και κάποιων άλλων συντρόφων σου που έχουν ακόμα δικαστικές εκκρεμότητες;

Οι αμερικάνοι, σαν παγκόσμια μονοκρατορία πλέον, επιβάλλουν την πολιτική της άρχουσας τάξης στους υποτέλεις τους. Ανάλογα με τα κατά τόπους συμφέροντα, χαρακτηρίζουν "τρομοκράτες" από ολόκληρους λαούς και απελευθερωτικά κινήματα, μέχρι τα κατά τόπους ριζοσπαστικά κινήματα κοινωνικής αντίστασης. Στην Ελλάδα αυτή η πολιτική εκφράζεται με τη δημιουργία κλίματος τρομοκρατολογίας και αποπροσανατολισμού του κόσμου.

Πιέζουν με πρόσχημα κάποιες ενέργειες από ομάδες πολιτικής βίας, προς την κατεύθυνση αυστηρότερης κατασταλτικής νομοθεσίας και αντιτρομοκρατικών νόμων. Πιέζουν και κάποτε το πετυχαίνουν προς την κατεύθυνση καταδικαστικών αποφάσεων σε περιπτώσεις σαν τη δική μου, αλλά και άλλων ατόμων που έχουν κατηγορηθεί σ' αυτό τον κύκλο των "συνήθως υπόπτων" όπως έχουν με χαρακτηρίσει. Είναι ένας ευρύς σχετικά κύκλος ατόμων με μακρόχρονη παρουσία στον εξωκοινοβουλευτικό αριστερό και αναρχικό-αντιεξουσιαστικό χώρο.

Στη δική μου περίπτωση είναι γνωστό το έκδηλο και έντονο ενδιαφέρον τους τόσο με την έκθεση του State Departement, όσο και από τις πιέσεις προς τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

Θεωρούν λάθος που πρέπει να διορθωθεί την αθωωτική απόφαση του Μικτού Ορκωτού Κακουργιοδικείου Αθηνών.

Θεωρούν εκβιαστική από μεριάς του κινήματος συμπαραστάση και αλληλεγγύη -που το βαφτίζουν "συμπαραστάτες των-τρομοκρατών", ύστερα από 62 μέρες απεργίας πείνας. Διάβημα στο οποίο αναγκάστηκα να καταφύγω αφού για πέντε από 20 μήνες συνέχισα να κρατούν στη φυλακή δίχως ποινή.

Το τρωθέν κύρος της εξουσίας έπρεπε να επανακτηθεί, έστω και μ' αυτόν τον τρόπο, της στημένης δικής.

Το 1994 μετά από 6μηνη δικαστική διαδικασία στο Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο, αθωώνεσαι πανηγυρικά, από τον κύριο όγκο των κατηγοριών, και ταυτόχρονα δικαιώνεται το διαρκώς ογκούμενο κίνημα αλληλεγγύης και όλοι αυτοί που από την πρώτη στιγμή σου συμπαραστέθηκαν. Παρ' όλα αυτά σήμερα έχεις να αντιμετωπίσεις ξανά το σύνολο των κατηγοριών σε τρία διαφορετικά δικαστήρια. Πώς το εξηγείς και ποια θα είναι η στάση και η θέση σου από δω και πέρα (εντολή αμερικάνων, κύκλοι δικαιοσύνης, ενοποίηση κατηγο-

ριών);

Τα τελευταία χρόνια βρίσκομαι είτε φυλακισμένος, είτε ελεύθερος υπό καθεστώς συνεχούς διώξης. Στην ουσία, ο κύριος όγκος και ο κορμός των κατηγοριών εναντίον μου έχει εκδικαστεί από το Μ.Ο.Κ.Α. από το Νοέμβριο μέχρι τον Ιούλιο του '94. Εκεί αθώωθηκα για περίπου 20 κατηγορίες σε βαθμό κακουργήματος. Υπήρξε μειοψηφία για δύο περιπτώσεις. Σ' αυτές άσκησε αναιρέση ο εισαγγελέας και επανακαλούμαι να δικαστώ. Μεταξύ των κατηγοριών που είχα απαλλαγεί από το Μ.Ο.Κ.Α. είναι κι αυτές της διακεκριμένης οπλοκατοχής και της συμμετοχής σε τρομοκρατική ομάδα. Παρόλα αυτά επαναδικάστηκα σ'ε 10 χρόνια κάθειρξη! Μιλάμε για κατηγορία κατοχής των ίδιων αντικειμένων και συμμετοχής στην ίδια ομάδα!

Γι' αυτό σήμερα επαναλαμβάνω το αίτημα που και στο τριμελές υπέβαλλε η υπεράσπιση -αλλά απέρριψε η έδρα, παρά τη σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα- να εκδικαστεί το σύνολο των κατηγοριών εναντίον μου από ένα δικαστήριο. Δεν είναι δυνατόν να διαιωνίζεται το εξοντωτικό καθεστώς της δικαστικής ομηρίας που για πάνω από 10 χρόνια υφίσταμαι. Πρόκειται για μεθοδευμένες ενέργειες προφανώς.

Το κίνημα αλληλεγγύης έχει καταδείξει τη σαθρότητα της σκευωρίας και τους στόχους των σκοπιμοτήτων.

Το κράτος, το μόνο που μπορεί σήμερα να επιδιώξει, είναι να κάνει ακόμα μια φορά σαφές, ότι μπορεί να επιβάλλει την όποια αυθαιρεσία έχει επιλέξει. Φτάνει!

Μας έπεισαν και για τη δικαιοσύνη τους και για τη δύναμή τους!

Εγώ, έστω κι από τη θέση του εγκλειστού, είμαι ιδιαίτερα ευτυχής γιατί σήμερα κανείς πια δεν αμφιβάλλει. Και για μια ακόμη φορά η σκευωρία αποκαλύφθηκε.

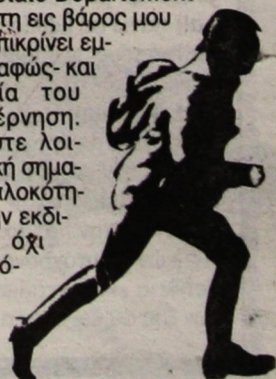
Στην υπόθεσή σου αναπτύχθηκε ένα ευρύ κίνημα αλληλεγγύης. Ποιος ο ρόλο των κινήματων αλληλεγγύης τόσο στη δικιά σου υπόθεση, όσο και σε παρόμοιες και ποιος κατά τη γνώμη σου ο ρόλος των πολιτικών, των συνδικάτων, των επωνύμων, των φορέων κτλ;

Η αλληλεγγύη είναι από τις κορυφαίες στιγμές της συλλογικής δράσης των ανθρώπων. Στην ιστορία των κοινωνικών αγώνων η αλληλεγγύη ήταν η σημαία των καταπιεσμένων, το όπλο των δικωκόμενων αγωνιστών.

Στην περίπτωσή μου η αλληλεγγύη που εκφράστηκε κατάφερε να αποκαλύψει, τα ψέματα της Ασφάλειας που οικοδομούσε τόσα χρόνια, με αποτέλεσμα την απαλλαγή μου από το Μ.Ο.Κ.Α. και στη συνέχεια την απελευθέρωσή μου μετά από την απεργία πείνας. Ο ρόλος της συμπαραστάσης και της αλληλεγγύης είναι καθοριστικός γιατί με την απουσία τους, αντιλαμβάνεστε ότι οι στημένες κατηγορίες δεν θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν, να αποκαλυφθούν και ένα δικαστήριο θα έπραττε ανεμπόδιστα τις εντολές της Ασφάλειας.

Αυτό δεν σημαίνει ότι πάντα το κίνημα αλληλεγγύης θα τα καταφέρνει.

Ο ρόλος των επωνύμων είναι σημαντικός στο βαθμό που αυτός εκφράζεται μέσα στην υπερασπιστική διαδικασία του δικαστηρίου που πηγαινόμαστε. Είναι η έκφραση της κοινής γνώμης, αλλά δείχνει και το πλάτος της αλληλεγγύης. Όταν το κίνημα της αλληλεγγύης κατορθώνει μια υπόθεση, απευθυνόμενο προς την κοινωνία, να την κάνει γεγονός πολιτικό τότε ο κάθε πολιτικός φορέας παίρνει θέση ανάλογα με τις γενικότερες επιλογές του, έτσι κι αλλιώς. Η όπως στην περίπτωση μου, όταν το State Departement με τη σαφέστατη εις βάρος μου ανακοίνωση, επικρίνει εμμέσως -πλην σαφώς- και την δυσφορία του προς την κυβέρνηση. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν την πολιτική σημασία, την πολυπλοκότητα αλλά και την εκδικητική μανία όχι μόνο των ντόπιων, αλλά και των ξένων παραγόντων ενάντια μας.

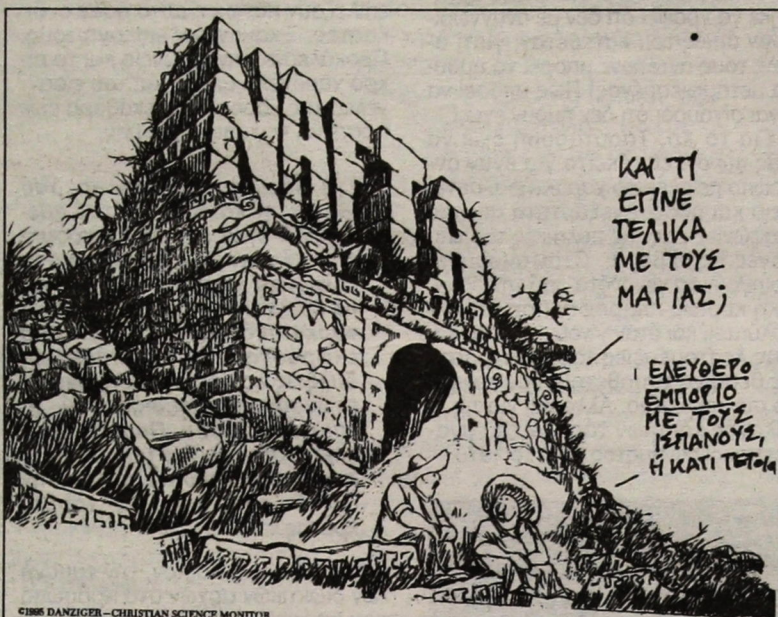

ΜΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ του ψυχρού πολέμου, οι επαγγελματίες λογοκρίτες του Τύπου στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν χάσει τη μισή τους δουλειά. Αν προηγουμένως, όλο το ενδιαφέρον του λειτούργηματός τους ήταν να εξιχνιάζουν τα κομμουνιστικά υπονοούμενα σε κάθε ίντσα δημοσιεύσιμου υλικού, είτε επρόκειτο για διαφήμιση οδοντόκρεμας, είτε για φωτογραφία προσκόπων, τώρα ούτε τους ομοφυλόφιλους κληρικούς δεν μπορούν να αγγίξουν...

Χαρακτηριστικές του νέου κλίματος είναι οι γελοιογραφίες στον Τύπο υψηλής κυκλοφορίας, που κατέχουν σημαντικό ρόλο στη γενική εμπέδωση του εντύπια, ή του πνεύματος των αναλύσεων της εφημερίδας.

Μέχρι πριν κάποια χρόνια, το χιούμορ των εφημερίδων είχε αρχίσει να γίνεται κουραστικό: εσωτερικές έριδες μεταξύ γερουσιαστών, σκάνδαλα, σεξ, κανένα ρατσιστικό αστεϊάκι για τους τριτοκοσμικούς, τους Ευρωπαίους, τους Ιάπωνες, κανένα παρανοϊκό ανέκδοτο με ζώα... Σήμερα, επιτέλους λίγη ανανέωση! Όλοι οι φιλελεύθεροι δημοσιογράφοι ξέρουν τι έγινε στο Βιετνάμ,

μπορούνε πια να το διατυμπανίζουν, χωρίς να θεωρούνται εχθροί της χώρας. Και μάλιστα να ασκούν κριτική στην πρόσφατη εισβολή των αμερικανικών εταρειών στη χώρα. (Δίπλανο σκίτσο). Η ίδια η ιστορία των Η.Π.Α. μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση, ή και οι συμφωνίες τύπου NAFTA. (κάτω σκίτσο). Η κριτική στον ιμπεριαλισμό των Η.Π.Α. δεν είναι πλέον παρά μια άκακη αυτοκριτική. Ότι δεν μπορεί να βλάψει πια την αυτοπεποίθηση της αυτοκρατορίας, την κάνει δυνατότερη.

Η.Π.Α.: Η χώρα της "προόδου"

Περικοπές στις δαπάνες των κοινωνικών παροχών σχεδιάζει το αμερικάνικο κογκρέσο, ενώ οι ουρές των αστέγων και των ανέργων μεγαλώνουν συνεχώς στις Η.Π.Α. Το 10% του αμερικάνικου πληθυσμού (26 εκατομμύρια) υπολογίζεται ότι τρέφεται από μία "φιλανθρωπική" οργάνωση με τρόφιμα που προσφέρουν μεγάλες εταιρείες για να μην προκληθούν εκτεταμένες κοινωνικές συγκρούσεις στις μητροπόλεις των Η.Π.Α. Οι περικοπές που έγιναν είχαν ως αποτέλεσμα 760.000 κρατικοί υπάλληλοι να χάσουν τις δουλειές τους, να μείνουν απλήρωτοι ή να μειωθούν οι αποδοχές τους. Η ίδια "φιλανθρωπική" οργάνωση υπολογίζει ότι αν το πρόβλημα επιδεινωθεί, σε επτά χρόνια θα χρειάζονται τις τετραπλάσιες ποσότητες τροφίμων για τις ανάγκες των απόρων. Την ίδια στιγμή οι Ρεπουμπλικάνοι και οι Δημοκρατικοί συζητούν για τον ισοσκελισμό του κρατικού προϋπολογισμού. Οι πρώτοι επιθυμούν πλήρη ισοσκελισμό και περικοπή των κρατικών δαπανών, ενώ οι δημοκρατικοί αναζητούν διεξόδους για να κερδίσουν τη συναίνεση της εκλογικής τους βάσης. Οι "αναγκαιότητες" της νεοφιλελεύθερης οικονομίας βάζουν σε κρίση το κράτος πρόνοιας, ενώ ένας νέος κόσμος δημιουργείται στις παρυφές των δυτικών μητροπόλεων. Είναι ο τέταρτος κόσμος, ο κόσμος των νέων απόκληρων που δεν χρειάζεται να σκέφτεται το μέλλον, αφού είναι αποκλεισμένος απ' τα πλάνα των κυνικών τεχνοκρατών της εξουσίας. Ο νεοφιλελεύθερος παροξυσμός συνεχίζεται.

INTERNET ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ

Η ΕΚΤΥΦΩΤΙΚΗ ΕΚΡΗΞΗ της κυβερνητικής είναι το κυρίαρχο θέμα των τελευταίων δύο χρόνων. Όλοι μιλάνε για το Internet, τις δυνατότητές του για αυτά που έχει να προσφέρει ή έχει ήδη προσφέρει στην ανθρωπότητα. Οι υπολογιστές έχουν μπει ολοκληρωτικά πλέον στη ζωή μας. Δυνατότητες μαγικές στα μάτια των περισσότερων χρηστών των υπολογιστών. Ποιος φανταζόταν πριν μερικά χρόνια ότι μέσω ενός υπολογιστή μπορούσε να επικοινωνήσει με κάθε σημείο του πλανήτη και να κάνει, μέσω του δικτύου, από εμπορικές συναλλαγές μέχρι και έρωτα. Μέσω των υπολογιστών μπορείς να κάνεις πλέον τα πάντα να την "ακούσεις", να φτιάξεις, να γαμήσεις, να επικοινωνήσεις και σε σύνοψη να περνάς επιτέλους μερικές ώρες της ζωής σου χωρίς να βαριέσαι φαινομενικά ή μήπως όχι;

ΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ

Το τελευταίο ερώτημα ακούγεται

τετριμμένο και μέλλον έτσι είναι. Τον κόσμο πλέον δεν τον απασχολούν δύσκολες ερωτήσεις και ακόμα πιο δύσκολες απαντήσεις. Απασχολημένος από τα όνειρα του μεγάλου του ύπνου δεν θέλει πλέον να ξυπνήσει ή τούλάχιστον έτσι μας λένε οι ειδικοί επί των ανθρωπίνων συμπεριφορών, όπως κοινωνιολόγοι, πολιτικοί, δημοσιογράφοι. Αλλά ποιος είναι αυτός ο κόσμος; Σίγουρα δεν είναι οι 500.000 άνεργοι που υπάρχουν στη χώρα μας, σίγουρα δεν είναι οι εργάτες και οι εργαζόμενοι με μισθό που δεν φτάνει ούτε καν για επιβίωση. Σίγουρα δεν είναι οι εξαθλιωμένοι αγρότες του Μεξικού. Σίγουρα δεν είναι οι αποκλεισμένοι του πολέμου της Βοσνίας. Σίγουρα δεν είναι ο πληθυσμός της Ρουάντα. ΣΙΓΟΥΡΑ δεν είναι οι άνεργοι, οι φτωχοί, οι πεινασμένοι, οι εμπόλεμοι, οι εξαθλιωμένοι αυτού του πλανήτη που ο μισός του πληθυσμός ζει στα όρια της φτώχειας και της επιβίωσης. Ή μάλλον είναι και αυτοί, αλλά από την πλευρά ότι δεν έχουν καταλάβει αν κοιμούνται ή όχι, και όχι φυσικά από την πλευρά των κατόχων - χρηστών, αυτών που γνωρίζουν καλά την χρήση του υπολογιστή. Η σύγχυση δεν κάνει διακρίσεις. Το όπλο αυτό του καπιταλισ-

μού είναι ότι πρέπει για τους "σκλάβους". Είναι ήδη αποκλεισμένοι από αυτή την προσχεδιασμένη τεχνολογική έκρηξη και έτσι πως να τους ενδιαφέρει τι γίνεται με το Internet και τις υποτιθέμενες προοπτικές του; Αν δεν έχει να φάει τι να τον κάνει τόν υπολογιστή ή πως να τον αγοράσει; Στους παραπάνω και όχι μόνο (Το "όχι μόνο" αφορά αυτούς που μπορεί να έχουν τις δυνατότητες πρόσβασης στην κυβερνητική αλλά την απορρίπτουν συνειδητά γνωρίζοντας εκ των προτέρων τις ολέθριες συνέπειές της) ανήκει η δυνατότητα επιπόησης μιας νέας τεχνολογίας που ξεκινάει από τον απλό συλλογισμό ότι θα προχωράει μέχρι τη συνολική απελευθέρωσή τους. Συμπερασματικά, το ερώτημα που ετέθη στην αρχή θα απασχολήσει όλους τους παραπάνω στο μέλλον.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΤΟ INTERNET

(Προσωρινή θέση)

Υπάρχει η άποψη ότι το αχανές κυβερνητικό δίκτυο αναπτύχθηκε και συνεχίζει να αναπτύσσεται με ιλιγγιώδη ρυθμούς οφείλεται στην έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων και ότι προωθεί ακριβώς το αντίθετο. Ισχυρίζονται ότι οι δυνατότητες επικοινωνίας αυτομάτως αυξάνονται και ξαφνικά όλοι μας βρισκόμαστε μπροστά σε μία τεχνητή πολυεθνική "κοινωνία" που δεν έχει διαφορά από μία πραγματική. Τουλάχιστον έτσι μας λένε οι εγκέφαλοι αυτής της κατάστασης: Οι πολυεθνικές και οι καπιταλιστές.

Από μία άποψη έχουν δίκιο. Πράγματι οι δυνατότητες επικοινωνίας είναι μεγάλες. Δυνατότητες όμως μιας συγκεκριμένης επικοινωνίας, ελλειπτικής ως προς τη βάση. Αν δεν ακούς της φωνή του άλλου, τον ψιθυρό του, την κραυγή του. Αν δεν τον βλέπεις ολοζώντανο μπροστά στα μάτια σου. Να μυρίσεις την μυρωδιά της ανάσας του. Να κάνεις βόλτα μαζί του, να τον αφουγκραστείς. Τότε δεν υ-

πάρχει κανένα νόημα. Τέσσερις τοίχοι και μία οθόνη προσφέρουν τόση απομόνωση και τόση μελαγχολία όσο δεν είχαμε φανταστεί ποτέ στο παρελθόν. Οι απαντήσεις της οθόνης φαίνονται προπαρασκευασμένες, σχεδόν γελοίες. Κατασκευαστής καταστάσεων δεν είναι ο άνθρωπος, αλλά ο υπολογιστής που αξιολογεί ορθολογικά τις πληροφορίες και αντιστρέφει την πραγματική έννοιά τους. Ο άνθρωπος απλώς συμμετέχει στην όλη διαδικασία αναλαμβάνοντας πολύ μικρότερο ρόλο από αυτόν και αποπνικτική, οι αυριανές καταστάσεις θα είναι απελπιστικές ή απελευθερωτικές. Κανένα μέλλον δεν υπάρχει στον κόσμο της διανοητικής αναπηρίας.

Πριν μερικά χρόνια, διάφοροι φιλόσοφοι, που το θέμα προσπαθεί τόν τελευταίο καιρό, μετά θάνατον γίν ορισμένους τουλάχιστον, να επαναφομοιώσει ανεπιτυχώς προειδοποιούσαν για τις μεγάλες προοπτικές που αποκτούσε ο παγκόσμιος καπιταλισμός με τον συνεχιζόμενο και αρτιότερο τεχνικό του εξοπλισμό και την συνεχή βελτίωση της κοινωνίας των κομπούτερ. Ο Γκυ Ντεμπόρ στο βιβλίο του "Σχόλιο πάνω στην κοινωνία του θεάματος" μελαγχολούσε για τη συνεχιζόμενη αδιαφορία των νέων για το αληθινό διάβασμα που προϋπόθεσή του ήταν η μελέτη του κειμένου σε όλο το μήκος και πλάτος και για την αντικατάστασή του με ένα διάβασμα από την ίδια του τη φύση τελείως ανάπηρο. Η τετράγωνη οθόνη αποδυναμώνεται και απομονώνει επικίνδυνα. Το διάβασμα όμως είναι μία μεγάλη περιπέτεια. Ο Ραούλ Βανεγκέμ, σύντροφος με τον Ντεμπόρ, στα χρόνια της συγγραφής του μεγάλου του έργου "Η επανάσταση της καθημερινής ζωής", ανατριχιάζει στη σκέψη της μελλοντικής κοινωνίας των κυβερνοπολιτών. "Χίλια μικρά χτυπήματα με καρφίτσα προσφέρουν πολύ πιο σίγουρο

θάνατο από μερικά αγρίως γερά με κάποιο ρόπαλο". Η δικτατορία των υπολογιστών εισέρχεται σε μία νέα φάση. Μετά την Ρομποτική ιδού η Κυβερνητική. Ο Μεγάλος Αδελφός του Οργουελ είναι νεκρός και τελικά τι μετράει πιο πολύ; Το πάντα αποβλέπτο μέλλον ή το μίζερο παρόν. "Εμένα πάντως με απασχολεί το παρόν, γιατί να με ενδιαφέρει το μέλλον από τη στιγμή που το παρόν μου βρωμάει".

Η νέα κοινωνία που σιγά - σιγά γεννιέται διευκολύνει κατά το μέγιστο την επικοινωνία της ψευδαίσθησης. Αγάπη μου δεν χρειάζεται πλέον να συναντηθούμε για να το κάνουμε. Φόρα την κάσκα σου και ετοιμάσου για τον πιο γρήγορο και αγγώδη οργασμό του συρμού. "Ελάτε όλοι να συμμετάσχουμε σε μελαγχολικά όργια", είναι το σύνθημα της νέας εποχής. Η γλυκιά προσμονή μιας τυχαίας ή όχι συνάντησης μένει μόνο σαν ανάμνησή ενός ήδη ξεγραμμένου παρελθόντος. Όλοι θέλουν να απεγκλωβιστούν από τα κατάλοιπα της μη επικοινωνίας που είχε μέσα της η προηγούμενη φάση του καπιταλισμού. Μπλέκοντας έτσι σε μεγαλύτερα αδιέξοδα. Η ανασυγκρότηση του θεάματος που αναφέρει η επίθεση και έτσι το θέαμα επιτίθεται γρήγορα σε όλες τις συνειδήσεις όχι με σκοπό να τις εξοντώσει αλλά να τις μετασχηματίσει. Το ραντε-βού, η συνάντηση, η ομιλία απομονώνεται μέσα στον ηλεκτρονικό κόσμο και οι χώροι, τα μέρη του αυτονού του πλανήτη χάνουν την ουσιαστική λειτουργικότητά τους. Είναι τα μέσα παραγωγής και τίποτα άλλο.

"Σήμερα ο κόσμος δεν θα πέθαινε από την πείνα αλλά από την πλήξη" Π. Βανεγκέμ.

Το νέο παιχνίδι του θεάματος και του παγκόσμιου καπιταλισμού είναι το Internet ένα τεχνητό, φαινομενικά, αντίδοτο στην πλήξη. Μάλλον το δηλητήριο της πλήξης.

Χτύπημα κατάληψης στην Ιταλία

Τα ξημερώματα της 19/12 ένοπλες αστυνομικές δυνάμεις εισέβαλαν στο κοινωνικό κέντρο LEONCAVALLO μετά από συναυλία της προηγούμενης νύχτας. Το πρόσχημα ήταν η "διατάραξη κοινής ειρήνης" και η έρευνα για χρήση ναρκωτικών. Αφού ακινητοποιήσαν τους παρευρισκόμενους άρχισαν το καταστροφικό τους έργο: σπάσανε με μανία ό,τι κομψότερο, βιντεοκασέτες, τζάμια βρόσκανε, κατουράγανε (τα κοπρόσκυλα!) πάνω σε βιβλία και ηλεκτρολόγια και στο τέλος άφησαν την υπογραφή τους με σβάστικες στους τοίχους. Επίσης κατασχέσανε τη μικροφωνική.

Η βία αυτή εισβολή είχε σαν αποτέλεσμα την δημιουργία ενός κινήματος αλληλεγγύης στο κοινωνικό κέντρο του LEONCAVALLO που ξεπέρασε τον μέχρι τότε κατακερματισμό και τις αντιπαλοτήτες. Η κίνηση αυτή κορυφώθηκε με πορεία 10.000 ατόμων ενάντια στην κρατική καταστολή και την πολιτική του ιταλικού κράτους απέναντι στη χρήση ναρκωτικών. Ταυτόχρονα το LEONCAVALLO συνεχίζει να λειτουργεί με την βοήθεια εκατοντάδων ατόμων που συμμετέχουν στην αποκατάσταση των ζημιών και στην αποκατάσταση της λειτουργίας του.

"Τίποτα δεν ήταν ιερό για μας, τα φτύναμε όλα, να τι ήταν το DADA, σύμβολό μας ήταν το τίποτα (...) το πιο ουσιαστικό, θα μπορούσαμε να πούμε, ήταν το να δουλεύει κανείς μέσα στο βαθύ σκοτάδι. Δεν ξέραμε τι κάναμε."

Georg Grosz

"Το DADA δεν ήταν σε καμιά περίπτωση μια φάρσα. Ήταν μια καμπί του δρόμου που ανοίγει στη σύγχρονη σκέψη πλατείς ορίζοντες. Το DADA επιζεί και θα επιζεί, όσο το πνεύμα της άρνησης εμπεριέχει το σπέρμα του μέλλοντος."

Marcel Janco

πρώτο τεύχος του περιοδικού "Νταντά" με υπεύθυνο έκδοσης τον Τζαρά. Ακολουθούν τα πρώτα βιβλία Νταντά: "Η Πρώτη Ουράνια Περιπέτεια του Κου Αντιπυρίν" (La premiere aventure celeste de M. Antipyrine) του Τζαρά, εικονογραφημένο από τον Γιάνκο και το "Φανταστικές Προσευχές" (Phantastische Gebete) του Χύλζενμπεκ με εικονογράφηση του Αρν. Σε επαφή με το νέο κίνημα έρχονται αμέσως ο αμερικανός Man Ray (Μαν Ράιν) και οι γάλλοι Marcel Duchamp (Μαρσέλ Ντυσάν), Francis Picabia (Φρανσίς Πικαμπιά) και Arthur Cravan (Αρτύρ Κραβάν). Στις αρχές του 1917 είχε ιδρυ-

καλλιτεχνικής συνειδησης. Από το υπερβολικό κέφι που επικρατούσε στο Καμπαρέ Βολταίρ -που αρκετά συχνά δεν είχε κανένα νόημα- μπορούσε να καταλάβει κάποιος το βάθος και την έκταση της απελπισίας στην Ευρώπη. Αυτοί οι νέοι καλλιτέχνες, που προέρχονταν κυρίως από αστικές οικογένειες, έγιναν εχθροί του κατεστημένου για ηθικούς και αισθητικούς λόγους. Ειδικότερα, εχθρεύονταν περισσότερο τόσο τη μορφή όσο και το περιεχόμενο της τέχνης και της λογοτεχνίας που υπηρετούσαν αυτό το κατεστημένο. Αυτό οδήγησε στην αναζήτηση νέων μέσων έκφρασης του νέου περιεχο-

μεν, που ο Λένιν, ζώντας τότε στη Ζυρίχη, σχολίασε ως εξής: "Δεν μπορώ να παραδεχτώ ότι οι δημιουργίες του εξπρεσιονισμού, του φουτουρισμού, του κυβισμού και όλων των "ισμών" αποκαλύπτουν κάποια καλλιτεχνική μεγαλοφυΐα. Δεν τους καταλαβαίνω και δεν μου προσφέρουν καμιά ευχαρίστηση." Τα λόγια του δείχνουν ότι δεν κατάλαβε πως ο ρόλος του καλλιτέχνη είναι να κρίνει την κοινωνία προηγούμενος της εποχής του κι ότι αυτό αποκαλύπταν μέσα από "μη όμορφα" έργα. Παράβλεψε το γεγονός ότι αυτοί οι "ισμοί" ήταν, κατά ένα μέρος, στάδια εξέλιξης μιας καινούριας τέχνης εναρμονισμένης καλύτερα με την πραγματικότητα κι ότι ο στόχος 'να μην προσφέρουν καμία ευχαρίστηση' ήταν εσκεμμένος."

Οι ντανταϊστές ωστόσο προσεγγίζουν τα προβλήματα της εποχής διαισθητικά μάλλον παρά λογικά. Δεν έχουν κάποιες ξεκάθαρα προσδιορισμένες αρχές. Τους συνδέει η αίσθηση ότι η λογική έχει εγκαταληφθεί από την ανθρωπότητα και ότι όποιος παίρνει τη ζωή στα σοβαρά είναι ξεγραμμένος. Αρνούνται όλες τις αξίες που μέχρι τότε θεωρούνταν ιερές κι απαράβιαστες, γελοιοποιούν την πατρίδα, τη θρησκεία, την ηθική. Η αγωνία της ευαίσθητης καλλιτεχνικής ιδιοσυγκρασίας για τη σφαγή "στο όνομα των ιερών αξιών της ανθρωπότητας" ξεσπά στην αποδοκιμασία, τη βίαιη κι ανυποχώρητη αντίσταση στην αστική λογική που θεωρείται υπεύθυνη για τον όλεθο και το χάος που επακολούθησε. Το νταντά εκφράζει την απόγνωση για τις υποκριτικές συνήθειες και απόψεις, για τις κενές επιφάνειες της κουλτούρας και τον πατριωτισμό. Οι ντανταϊστές συλλαμβάνουν έτσι το σφυγμό της εποχής, χωρίς όμως να μπορέσουν να εντοπίσουν ξεκάθαρα τις ιστορικές αιτίες. Αντιλαμβάνονται ωστόσο την τέχνη ως κοινωνική ανάγκη και οι πιο ειλικρινείς συνειδητοποιούν ότι μακροπρόθεσμα δεν μπορούν να βρουν το δρόμο τους διαμέσου της απόλυτης άρνησης και μόνον. Οι τελευταίοι αναζητούν διεξόδους είτε στον σουρεαλισμό, είτε στην πολιτική. Ειδικά στη Γερμανία, το μεγαλύτερο μέρος των ντανταϊστών συνδέεται στενά με το κίνημα των σπάρτακιστών και τις συμβουλευτικές εξεγέρσεις στο Βερολίνο και το Μόναχο. Όσοι επιμένουν να χαρακτηρίζονται αποκλειστικά ως ντανταϊστές θα δουν το κίνημα να εξαπλώνεται, εγκλωβισμένο σε μια άρνηση που όλο και περισσότερο αρχίζει να μοιάζει με απλή επιτήδευση του στυλ. Ο Τζαρά μετατρέπεται σε σπαρ που επαναφέρει τη γοητεία της καλλιτεχνικής καριέρας, εγκα-

θιδρώντας το ρόλο των επαγγελματιών της πρόκλησης και της εκκεντρικής συμπεριφοράς. Γίνονται τελικά μακρινόι αλλά άμεσοι πρόγονοι των εμπορευματοποιημένων "προκλητικών" life-style της εποχής μας. "Αυτό το Νεο-νταντά που σήμερα το λένε Νεορεαλισμό, Ποπ-Αρτ, Κατασκευές, κλπ είναι πανηγύρι της πεντάρας που επιβιώνει χάρη σ'αυτά που έκανε κάποτε το Νταντά. Όταν ανακάλυψα τα Ready-mades, ήλπιζα πως θα απογοήτευαν όλο αυτό το καρναβάλι του εσπετισμού. Αλλά οι νεο-ντανταϊστές χρησιμοποιούν τα Ready-mades για να αντλήσουν από αυτά αισθητικές αξίες. Τους πέταξα στη μούρη τη λεκάνη των ουρητηρίων και τη μπουκαλοθήκη για να

Νταντά (...) Ενώ το Νταντά κατάγγελλε παντού την πολιτιστική μόλυνση και τη θεαματική σαπίλα, εμφανίζεται ο σουρεαλισμός με μεγαληφήβωλα σχέδια καθαρότητας κι αναγέννησης. Όπως η οικονομία σε κρίση άμα δεν χαθεί γίνεται οικονομία της κρίσης, έτσι κι η κρίση της κουλτούρας που επιβιώνει γίνεται κουλτούρα της κρίσης. Ο Σουρεαλισμός είναι, λοιπόν, η θεαματικοποίηση όλων αυτών που η κουλτούρα του παρελθόντος θεωρεί αρνήσεις των διαχωρισμών, τάση για ξεπεράσμα, αγώνα ενάντια στις ιδεολογίες και τη θεαματική οργάνωση."

Και για κατάληξη, μια εκφορά συνεκτικού και συμπυκνωμένου λόγου από τον άνθρωπο που μοιάζει να αποτέλεσε τη (διαχωρισμένη εκ των πραγμάτων) συνειδηση μιας ολόκληρης εποχής: "Ο ντανταϊσμός και ο σουρεαλισμός είναι τα δύο ρεύματα που σημάδεψαν το τέλος της σύγχρονης τέχνης. Αν και μονάχα κατά τρόπο σχετικά συνειδητό, είναι σύγχρονα με την τελευταία μεγάλη εφόρμηση του προλεταριακού επαναστατικού κινήματος: και η αποτυχία αυτού του κινήματος, που τ'άφησε εγκλωβισμένα στο ίδιο το καλλιτεχνικό πεδίο που είχαν διακηρύξει τη σαθρότητά του, είναι η θεμελιώδης αιτία της απο-ενεργοποίησής τους. Ο ντανταϊσμός και ο σουρεαλισμός είναι ταυτόχρονα ιστορικά συνδεδεμένοι και βρίσκονται σε αντίθεση. Σε αυτή την αντίθεση, που αποτελεί για το καθένα το συνεπότερο και ριζοσπαστικότερο μέρος της προσπάθιάς του, φαίνεται η εσωτερική ανεπάρκεια της κριτικής τους, που αναπτύχθηκε και από τα δύο μονόπλευρα. Ο ντανταϊσμός θέλησε να καταργήσει την τέχνη χωρίς να την πραγματώσει: ο σουρεαλισμός θέλησε να πραγματώσει την τέχνη χωρίς να την καταργήσει. Η κριτική θέση που επεξεργάστηκαν οι καταστασιακοί κατέδειξε ότι η κατάργηση και η πραγμάτωση της τέχνης είναι οι αεχχώριστες όψεις ενός και του αυτού ξεπεράσματος της τέχνης."

Guy Debord,
Η Κοινωνία του Θεάματος

DADA: Η κατάργηση της τέχνης

Ζυρίχη, 5 Φλεβάρη 1916. Σε ένα δωμάτιο νοικιασμένο από ένα ολλανδό ναύτη πραγματοποιείται μια διεθνής παράσταση καμπαρέ. Οργανωτής της παράστασης ο γερμανός Hugo Ball (Ούγκο Μπαλ). Το πρόγραμμα περιλαμβάνει γαλλικά και ολλανδέζικα τραγούδια, ρώσικη μουσική από ορχήστρα μπαλαλάικας, νέγκρικη μουσική, απαγγελίες ποιημάτων και εκθέσεις έργων τέχνης. Για την εκδήλωση συνεργάζονται οι Tristan Tzara (Τριστάν Τζαρά) και Marcel Janco (Μαρσέλ Γιάνκο) από τη Ρουμανία, Hans Arp (Χανς Αρν) από τη Γαλλία και οι Hans Richter (Χανς Ρίχτερ) και Richard Huelsenbeck (Ρίχαρντ Χύλζενμπεκ) από τη Γερμανία. Η εκδήλωση ονομάζεται εκδήλωση DADA, μια λέξη χωρίς νόημα που είχαν βρει τυχαία σε ένα λεξικό οι Μπαλ και Χύλζενμπεκ. Είναι μια εκδήλωση διεθνιστική ενάντια στον παραλογισμό του 1ου παγκοσμίου πολέμου και η λέξη DADA προσπαθεί να εκφράσει την ασφυξία καλλιτεχνών που αισθάνονται ότι η έννοια του καλλιτέχνη δεν έχει κανένα νόημα σε ένα κόσμο που η σφαγή του πολέμου τον στερεί από κάθε νόημα, έναν κόσμο όπου η μόνη πράξη που έχει νόημα είναι η ολική άρνηση και ο χλευασμός των αξιών που αποτελούν τη βάση του.

Η λέξη DADA υιοθετείται με ενθουσιασμό από έναν ευρύτερο κύκλο καλλιτεχνών και η ιδέα της δημιουργίας ενός χώρου εκδηλώσεων υλοποιείται με την ίδρυση του Cabaret Voltaire (Καμπαρέ Βολταίρ). Το Μάρτη του 1917 ανοίγει η "Γκαλερί Νταντά". Τον Ιούλη κυκλοφορεί το

θεί κύκλος Νταντά και στο Βερολίνο, με πρωταγωνιστές τους Georg Grosz (Γκέοργκ Γκρος) και Raoul Hausmann (Ραούλ Χάουσμμαν). Το 1918 σχηματίζονται ανάλογες ομάδες στην Κολωνία με ξεχωριστή μορφή το Max Ernst (Μαξ Ερνστ), το Ανόβερο με πρωταγωνιστή τον Kurt Schwitters (Κουρτ Σβίτερς), τη Βασιλεία και τη Βαρκελώνη.

Το νέο κίνημα είναι πλέον γεγονός. Ωστόσο οι καλλιτέχνες που το αποτελούν δεν ξέρουν στην πραγματικότητα τι ακριβώς ζητούν. Τους συνδέει σίγουρα η απέχθεια για την κοινωνική πραγματικότητα που τους περιβάλλει και η περιφρόνηση για τον ρόλο του καλλιτέχνη. Αυτά τα αισθήματα τα εκφράζουν μέσα από συνεχείς προκλήσεις και "σκάνδαλα": ο Σβίτερς φτιάχνει πίνακες από σκουπίδια (Merzbilder), ο Ντυσάν εκθέτει μια λεκάνη ουρητηρίων, μια σχάρα για μπουκάλια (Ready-mades) και ζωγραφίζει μουστάκι στη Τζοκόντα, ο Πικαμπιά σχεδιάζει παράλογες μηχανές που η μόνη τους αποστολή είναι η κοροϊδία της επιστήμης και της αποτελεσματικότητας. Η πρόκληση δεν περνά απαρατήρητη: η Διεθνής Έκθεση Νταντά που πραγματοποιείται τον Ιούνιο του 1920 στο Βερολίνο σφραγίζεται από την αστυνομία.

Το ακόλουθο χαρακτηριστικό απόσπασμα από το σημαντικό βιβλίο του Willy Verkauf "DADA, Μονογραφία Ενός Κινήματος" (εκδ. Ελεύθερος Τύπος), παρουσιάζει παραστατικά το χαρακτήρα του ντανταϊσμού: "Το νταντά ήταν το ορμητικό ξέσπασμα της τυραννισμένης ύπαρξης μέσα στον καλλιτέχνη, της προφητικής κι απελπισμένης συνειδησης που προειδοποιούσε (...) Στο βιβλίο του "Flucht aus der Zeit" ο Ούγκο Μπαλ έγραφε: "Το καμπαρέ μας είναι μια χειρονομία. Κάθε λέξη που λέγεται ή τραγουδιέται εδώ, λέει τουλάχιστον

ένα πράγμα, ότι αυτή η εξευτελιστική εποχή δεν κατάφερε να κερδίσει την εκτίμησή μας. Και τι έχει, στ' αλήθεια, που θα μπορούσε να επιβάλλει ή να αξίζει το θαυμασμό μας; Τα κανόνια της; Το μεγάλο μας τύμπανο τα πνίγει. Τον ιδεαλισμό της; Αυτός έχει γελοιοποιηθεί εδώ και καιρό, τόσο στην εκλαϊκευμένη του εκδοχή όσο και στην ακαδημαϊκή. Τις τρομερές μάχες, τους κανιβαλικούς ηρωισμούς; Η αυθόρμητη τρέλλα μας, ο ενθουσιασμός μας για ψευδαισθήσεις δεν θ'αργήσει να τους δώσει τη χαριστική βολή." Με τα χαζολογήματά του το Καμπαρέ Βολταίρ γνωστοποίησε ότι κανένας δεν μπορούσε να συμφωνήσει με κάποια απ'τις δύο πλευρές στον παγκόσμιο πόλεμο, αν ήταν με το μέρος της αλήθειας, της δικαιοσύνης και άκουγε τη φωνή της

μεν, που ο Λένιν, ζώντας τότε στη Ζυρίχη, σχολίασε ως εξής: "Δεν μπορώ να παραδεχτώ ότι οι δημιουργίες του εξπρεσιονισμού, του φουτουρισμού, του κυβισμού και όλων των "ισμών" αποκαλύπτουν κάποια καλλιτεχνική μεγαλοφυΐα. Δεν τους καταλαβαίνω και δεν μου προσφέρουν καμιά ευχαρίστηση." Τα λόγια του δείχνουν ότι δεν κατάλαβε πως ο ρόλος του καλλιτέχνη είναι να κρίνει την κοινωνία προηγούμενος της εποχής του κι ότι αυτό αποκαλύπταν μέσα από "μη όμορφα" έργα. Παράβλεψε το γεγονός ότι αυτοί οι "ισμοί" ήταν, κατά ένα μέρος, στάδια εξέλιξης μιας καινούριας τέχνης εναρμονισμένης καλύτερα με την πραγματικότητα κι ότι ο στόχος 'να μην προσφέρουν καμία ευχαρίστηση' ήταν εσκεμμένος."

Οι ντανταϊστές ωστόσο προσεγγίζουν τα προβλήματα της εποχής διαισθητικά μάλλον παρά λογικά. Δεν έχουν κάποιες ξεκάθαρα προσδιορισμένες αρχές. Τους συνδέει η αίσθηση ότι η λογική έχει εγκαταληφθεί από την ανθρωπότητα και ότι όποιος παίρνει τη ζωή στα σοβαρά είναι ξεγραμμένος. Αρνούνται όλες τις αξίες που μέχρι τότε θεωρούνταν ιερές κι απαράβιαστες, γελοιοποιούν την πατρίδα, τη θρησκεία, την ηθική. Η αγωνία της ευαίσθητης καλλιτεχνικής ιδιοσυγκρασίας για τη σφαγή "στο όνομα των ιερών αξιών της ανθρωπότητας" ξεσπά στην αποδοκιμασία, τη βίαιη κι ανυποχώρητη αντίσταση στην αστική λογική που θεωρείται υπεύθυνη για τον όλεθο και το χάος που επακολούθησε. Το νταντά εκφράζει την απόγνωση για τις υποκριτικές συνήθειες και απόψεις, για τις κενές επιφάνειες της κουλτούρας και τον πατριωτισμό. Οι ντανταϊστές συλλαμβάνουν έτσι το σφυγμό της εποχής, χωρίς όμως να μπορέσουν να εντοπίσουν ξεκάθαρα τις ιστορικές αιτίες. Αντιλαμβάνονται ωστόσο την τέχνη ως κοινωνική ανάγκη και οι πιο ειλικρινείς συνειδητοποιούν ότι μακροπρόθεσμα δεν μπορούν να βρουν το δρόμο τους διαμέσου της απόλυτης άρνησης και μόνον. Οι τελευταίοι αναζητούν διεξόδους είτε στον σουρεαλισμό, είτε στην πολιτική. Ειδικά στη Γερμανία, το μεγαλύτερο μέρος των ντανταϊστών συνδέεται στενά με το κίνημα των σπάρτακιστών και τις συμβουλευτικές εξεγέρσεις στο Βερολίνο και το Μόναχο. Όσοι επιμένουν να χαρακτηρίζονται αποκλειστικά ως ντανταϊστές θα δουν το κίνημα να εξαπλώνεται, εγκλωβισμένο σε μια άρνηση που όλο και περισσότερο αρχίζει να μοιάζει με απλή επιτήδευση του στυλ. Ο Τζαρά μετατρέπεται σε σπαρ που επαναφέρει τη γοητεία της καλλιτεχνικής καριέρας, εγκα-

τους προβοκάρω και νάτοι τώρα που έρχονται και θαυμάζουν την αισθητική τους αξία." M. Duchamp, γράμμα στον H. Richter, 1962.

Η διαδικασία μετάβασης από το Νταντά στο Σουρεαλισμό και η ακόλουθη αφομοίωση και των δύο περιγράφεται θαυμάσια στο βιβλίο του Βανέγκεμ "Η Αντι-ιστορία του Σουρεαλισμού" (εκδ. Ελεύθερος Τύπος), από όπου και τα ακόλουθα αποσπάσματα: "(...) σε συνέπεια της αδυναμίας του Νταντά να πραγματώσει την τέχνη και τη φιλοσοφία, ένα σχέδιο που η νίκη της σπάρτακιστικής επανάστασης θα ευνοούσε αναμφίβολα, ο σουρεαλισμός δεν θα κρατήσει παρά την ανάμνηση της δειλίας των διανοούμενων, το παράδειγμα της σωβινιστικής κουταμάρας που πρόσφερε κάθε διανοούμενος περήφανος που ήταν τέτοιος (...) ο σουρεαλισμός, ξεπερνώντας τη ντανταϊστική αρνητικότητα (ανίκανη εξάλλου να θεμελιώσει ένα θετικό σχέδιο), καταλήγει να ξαναστήσει τον παλιό ιδεολογικό μηχανισμό που κάνει την τμηματική αμφισβήτηση του σήμερα επίσημη κουλτούρα του αύριο. Δεν χρειάστηκε παρά το Ποπ-Αρτ για να επαναφομοιωθεί τον καθυστερημένο ντανταϊσμό, ιδεολογική μορφή της ριζοσπαστικότητας

χωρίς να την πραγματώσει: ο σουρεαλισμός θέλησε να πραγματώσει την τέχνη χωρίς να την καταργήσει. Η κριτική θέση που επεξεργάστηκαν οι καταστασιακοί κατέδειξε ότι η κατάργηση και η πραγμάτωση της τέχνης είναι οι αεχχώριστες όψεις ενός και του αυτού ξεπεράσματος της τέχνης."

3 ΦΛΕΒΑΡΗ 1913: Έναρξη της δίκης της λεγόμενης "Συμμορίας Μποντό".

4 ΦΛΕΒΑΡΗ 1794: Η Επιτροπή Εθνικής Σωτηρίας καταργεί τη δουλεία στη Γαλλία.

5 ΦΛΕΒΑΡΗ 1894: Εκτελείται με αποκεφαλισμό ο Αύγουστος Βαγιάν. Δύο μήνες πριν είχε πετάξει από τα θεώρεία του εξώστη της γαλλικής βουλής μια αυτοσχέδια βόμβα που τραυμάτισε ελαφρά μερικούς βουλευτές. Ο Βαγιάν ανέλαβε αμέσως την ευθύνη της πράξης του, τονίζοντας ότι ήταν μια συμβολική ενέργεια και ότι εσκεμμένα την είχε κατασκευάσει με πολύ μικρή ισχύ.

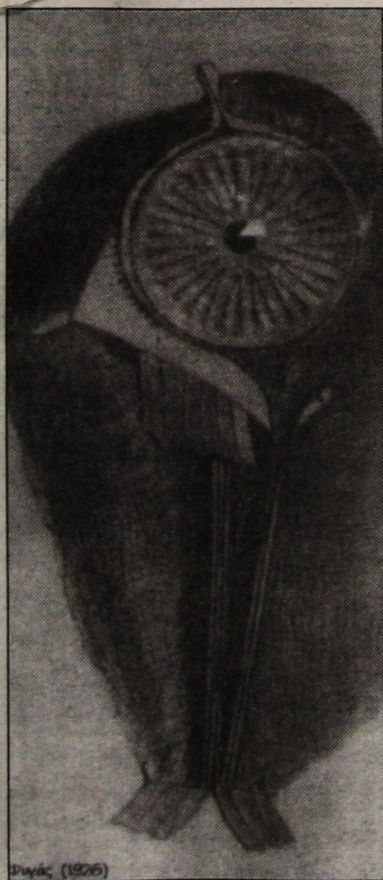
5 ΦΛΕΒΑΡΗ 1916: Πρώτη εκδήλωση DADA στη Ζυρίχη.

7 ΦΛΕΒΑΡΗ 1478: Γεννιέται ο φιλόσοφος Τόμας Μούρ, συγγραφέας του περίφημου "Η Ουτοπία".

7 ΦΛΕΒΑΡΗ 1924: Η πρώτη χρήση θαλάμου αερίου, από τις ΗΠΑ.

7 ΦΛΕΒΑΡΗ 1898: Αρχίζει η δίκη του Ζολά.

8 ΦΛΕΒΑΡΗ 1921: Πεθαίνει ο Πιότρ Κροπότκιν.

Επεισόδια χωρίς λόγο και αιτία ανακαλύπτουν οι πληρωμένοι κονδυλοφόροι κάθε φορά που η οργή και η αγανάκτηση εκδηλώνονται και ξεφεύγουν από τα κανάλια της ενσωμάτωσης. Ταυτόχρονα οι επικαλούμενοι την επανάσταση αδυνατούν πολλές φορές να εξηγήσουν με απλά λόγια την καταπίεση που ασκούν κράτος και κεφάλαιο, εμπόρευμα και θέαμα στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, αδυνατούν να ερμηνεύσουν - όσο και ο κόσμος αδυνατεί να κατανοήσει - την άμεση συνάφεια των μικρών και μεγάλων προσωπικών μας αδιεξόδων με το αποτρόπαιο καθεστώς του ψεύδους και της εκμετάλλευσης. Υπάρχουν χιλιάδες στιγμές και καταστάσεις που νιώθουμε μια έντονη ορμή να αντιδράσουμε σε ό,τι μας σκοτώνει. Από την γέννηση ως τον θάνατο, σαν μαθητές, σαν φαντάροι, σαν γυναίκες, σαν εργάτες, σαν άνθρωποι εν τέλει με ιδιαιτερότητες, μας χτυπάνε με χιλιάδες τρόπους. Όμως "όσο είμαστε σαν το αμόνι υπομένουμε". Να λοιπόν...

✓ Σε στήνουν στη σειρά και σε βάζουν να προσεύχεσαι κάθε πρωί

✓ Σε σηκώνουν να πεις μάθημα, σελίδες ανούσιες από τα βιβλία τους

✓ Οι βιτρίνες είναι γεμάτα από φανταχτερά αγαθά που δεν πρόκειται να αποκτήσεις ποτέ

✓ Το ξυπνητήρι χτυπάει κάθε πρωί και πρέπει να σηκωθείς

✓ Η μηχανή σου χαλάει κάθε τρεις και λίγο και ο απατεώνας ο μηχανικός σου εφαρμόζει το "πλήρωνε και μη ερευνά"

✓ Κατεβαίνεις στο κέντρο και δεν μπορείς να προχωρήσεις από το κυκλοφοριακό κομπούζιο

✓ Οι ταξιτζήδες και οι γιωταχίδες με τα καινούρια καταλυτικά που απειλούν τη ζωή σου κάθε ώρα και στιγμή

✓ Προσπαθείς να πάρεις ένα τηλέφωνο ανάγκης και οι γραμμές κάνουν πάρτυ

✓ Το διαμέρισμά σου είναι σαν φυλακή και το πληρώνεις πανάκριβα

✓ Στα μπαρ και στις ταβέρνες σε γδύνουν για ένα ποτό-μπόμπα ή για ένα πιάτο φαί

✓ Ο κάθε μαλάκας που σε κοιτάει στο δρόμο σαν σπερματοδοχείο και σου την πέφτει

✓ Το XR600 που πρέπει να δουλεύεις μια ζωή για να το πάρεις

✓ Κάθε φορά που βρέχει στάζει το ταβάνι και πλημμυρίζει το υπόγειο σου

✓ Που θα πας σήμερα το βράδυ που δεν έχεις μία

✓ Εκείνος ο ρουφιάνος στη δουλειά που θέλεις να του σπάσεις τα μούτρα αλλά ξέρεις πως μετά θα σε απολύσουν

✓ Νομίζεις πως βρήκες ένα φίλο αλλά ήθελε απλά να σε πηδήξει

✓ Εκείνη η κοπέλα με τα μάτια που σου τσιμπάνε την καρδιά και δεν σου δίνει σημασία

✓ Οι επώνυμοι που μιλάνε για την πατρίδα που πρέπει να υπερασπιστούμε και εννοούν τα πλούτη τους - αυτοί βέβαια δεν

✓ πρόκειται να πάνε ποτέ στο μέτωπο

✓ Ο μαλάκας ο φίλος σου που δεν σου μιλάει επειδή

✓ κάπνιζε για σένα

✓ Οι πόρνες της διανοήσης που εκφράζουν τις ευαισθησίες τους για να ανεβάσουν τις μετοχές τους στο χρηματιστήριο του θεάματος

✓ Η μάνα σου που φωνάζει "πουτάνα θα μου γίνεις μωρή από τώρα" επειδή γύρισες σπίτι στις τρεις

✓ Όταν διαβάζεις για τον πληθωρισμό που είναι 8% ενώ οι τιμές ανεβαίνουν κάθε μέρα

✓ Το αφεντικό δεν σε έχει πληρώσει ακόμα, ο ιδιοκτήτης φωνάζει για το νοίκι, οι λογαριασμοί τρέχουν και δεν έχει κανείς να σου δανείσει πια

✓ Πρέπει να κάνεις τόσα πράγματα και ποτέ δεν προλαβαίνεις - να' χε η μέρα άλλες 24 ώρες

✓ Πέρασες τόσο ωραία χθες το βράδυ αλλά αύριο θα πας για δουλειά

✓ Ουρές, ουρές, ουρές στα λεωφορεία, στα ταμεία, στις δημόσιες υπηρεσίες, παντού

✓ Οι διαφημίσεις με τις πανέμορφες γυναίκες και συ δεν θα γίνεις ποτέ έτσι, χοντρή νοικοκυρά

✓ Θάθελες να κάνεις τόσα πράγματα αλλά είσαι κουρασμένος από τη δουλειά και αύριο πρέπει να ξυπνήσεις πάλι νωρίς

✓ Όσα ωραία βλέπεις στις οθόνες είναι πολύ μακριά σου και η πραγματικότητα γκριζά και ανούσια

✓ Το νέφος που σου τσουίζει τα μάτια, σε πνίγει στο βήχα και σου προξενεί μια συνεχή κούραση - σύνδρομο χρόνιας κοπώσεως το λένε

✓ Στις ειδήσεις σου πρήζουν τ' αρχίδια/τις ωοθήκες για την υγεία του Αντρέα και κανείς δεν νοιάζεται για τη μάνα σου που πεθαίνει στο νοσοκομείο

✓ Όλοι οι επώνυμοι εκφράζουν την οδύνη τους και τον σπαταλούν για την τελευταία εκτέλεση της 17N αλλά κανείς για το Νίκο που σκοτώθηκε με τη μηχανή του στα 17 του

✓ Οι δρόμοι γεμίζουν όλο και πιο πολλούς ζητιάνους και άστεγους - γύρνα το βλέμμα σου αλλού

✓ Το αφεντικό πήρε καινούριο αμάξι και ξέρεις πολύ καλά πως τα κατάφερε - θα στο κάψω μια μέρα καριόλη

✓ Είσαι με το φίλο/η σου αλλά πρέπει να σηκωθείς να πας για δουλειά

✓ Παντού εικόνες για μεγάλους έρωτες, ευτυχισμένες στιγμές, έντονες απολαύσεις, πιας τη μπύρα σου και άντε τώρα

για ύπνο

✓ Μπλόκα παντού, σε σταματάνε, σε ρωτάνε, σου γράφουν κλήση για κράνος (σιγά μην την πληρώσω) - εκείνο το όπλο στη μέση είναι που κάνει τη διαφορά

✓ Χαϊλίκι, μαγκιά, macho ιδανικά, μην αφήνεις τις αδυναμίες σου να εκδηλωθούν, γίνε σαν κι αυτούς

✓ Οι δημόσιοι υπάλληλοι που εκδικούνται τον αργό τους θάνατο με το να σε ταλαιπωρούν

✓ Φαγητό από πλαστικό, σουβλάκια που βρωμάνε, νερό που ξινίζει

✓ Η κυράτσα που φωνάζει στο παιδάκι βγάζοντας πάνω του τα κόμπλεξ της

✓ Συζητήσεις για τον χθεσινό αγώνα, το νόημα της ζωής μικρών και μεγάλων "φιλάθλων" τα γκολ και τα καλάθια

✓ Αναλύσεις για την οικονομική κατάσταση κοροϊδεύουν τη φτώχεια σου

✓ Όλο και πιο πολύ οι αναμνήσεις γεμίζουν το παρόν σου

✓ Κάποτε πίστευες ότι το Κόμμα θα άλλαζε τον κόσμο, τώρα ούτε σε χίμαιρες δεν μπορείς να πιστέψεις

✓ Ο φόβος για τις συνέπειες είναι μεγαλύτερος από την οργή σου που δεν μπορείς να εκτονώσεις

✓ Αργά αλλά σταθερά τα σημάδια του χρόνου χαράζονται ανεξίτηλα στο σώμα σου

✓ Κάποιος γείτονας έχει ρίξει φόλα στο σκύλο σου - και πεθαίνει

✓ Η μάνα σου που γκρινιάζει κάθε φορά που σε βλέπει - πότε επιτέλους θα γίνεις άνθρωπος

✓ Η μέρα για να παρουσιάσεις στο στρατό πλησιάζει και δεν έχεις αποφασίσει ακόμα τι να κάνεις

✓ Έχουν σπάσει όλες οι άκρες, βρίσκεις μόνο μπουρούχες

✓ Κριτικές εκ του ασφαλούς για ανθρώπους και κινήματα που έδωσαν και δίνουν τη ζωή τους για την ελευθερία (Viva los zapatistas)

✓ Όταν δουλεύεις δεν έχεις αρκετό χρόνο

✓ Όταν δεν δουλεύεις δεν έχεις λεφτά και ψάχνεις για δουλειά

✓ Εσύ δείχνεις το φεγγάρι και οι άλλοι κοιτάνε το δάχτυλο σου

✓ Αρχίζεις να συνειδητοποιείς ότι θα δουλεύεις σε δουλειές του ποδαριού μια ζωή

✓ Μάλλον ούτε φέτος θα πας διακοπές πάνω από μια βδομάδα

✓ Τελικά θα πρέπει να είσαι αναισθητός και σκληρός για να πετύχεις

✓ Οι ειδήσεις που λένε για έναν ακόμα νεκρό από σφαίρες μπάτσου και δεν κουνιέται φύλλο

✓ Η αγγελία που σου λένε πέρνα από δω και όταν πας από κεις και αφού περιμένεις μισή ώρα, σου λένε - για μια θέση σκλάβου - να αφήσεις τηλέφωνο και θα σε ειδοποιήσουν

✓ Οι ατέλειωτες ώρες αναμονής, στα θρανία, στη σκοπιά, στις ουρές

✓ Η ελληνική σημαία και αυτοί που σε καλούν να χύσεις το αίμα σου γι αυτήν

✓ Φόροι, λογαριασμοί, ενοίκια, δασμοί, ασφάλειες και αν δεν πληρώσεις σε πάνε μέσα

✓ Στην Εθνική, στη Συγγρού, στη Βουλιαγμένης, κολλάς αφίσες σαν σκλάβος και τ' αμάξια σφυρίζουν δίπλα σου με διακόσια

✓ Ο τελευταίος σου στόχος γίνεται η σύνταξη, να ξεκουραστείς επιτέλους

✓ Το πρωινό hung-over, δεν θα ξαναπείς ποτέ λες - πάλι εκεί όμως θα πνίξεις τον πόνο σου

✓ Σήμερα έχει φανταστικό καιρό αλλά εσύ πρέπει να πας για δουλειά

✓ Σήμερα βρέχει του σκοτωμού, ανέβα στο παπί σου και πήγαινε την πίτσα στον τύπο με το τζάκι

✓ Οι "φίλοι" σου που σε βλέπουν σαν αντικείμενο, είναι μαζί σου για να περνάνε καλά αλλά όταν είσαι στις μαύρες σου αδιαφορούν

✓ Ο δρόμος είναι γεμάτος νερά, τ' αμάξια σου πετάνε νερά, σε πιάνουν όλα τα φανάρια

✓ Η μηχανή ξαναχάλασε, αφού την έχεις πάρει μια βδομάδα από το συνεργείο

✓ Έχεις φάει τη μισή σου ζωή, στις μετακινήσεις, στις ουρές στην αναμονή, στα γραφειοκρατικά τρεχάματα,

✓ Στην πολυκατοικία που μετακόμισες δεν ξέρεις κανένα - παρόλα αυτά όλοι σε ξέρουν σαν "πρεζάκια αναρχικό"

✓ Έρχονται πάλι οι γαμημένες οι εξετάσεις, ένα μήνα μέσα και αποσπής χιλιάδες σελίδες και τύποι

✓ Οι πατημένες γάτες στην ασφάλτο

✓ Το 4χρονο πιτσιρίκι που πουλάει λουλούδια και του τα παίρνει όλα ο από-πάνω

✓ Η επαφή σου με το περιβάλλον γίνεται όλο και πιο πολύ μέσα από κουμπάκια και οθόνες

✓ Ανοίγεις το πρωί τα παράθυρα και βλέπεις παντού πολυκατοικίες

✓ Αστρονομικά ποσά για εξοπλισμούς, για μέγαρα μουσικής, για εμπορικά κέντρα, για διαστημόπλοια, για ζεύξεις ποταμών και βουνών

✓ Μικροαστική ηθική παντού, πρόσεχε τα λόγια σου, από μπροστά "γεια σου τι κάνεις" από πίσω σε θάβουν, μην παραφέρεσαι

✓ Κάθε φορά που λες αυτό που σκέφτεσαι αρχίζουν να σε βρίζουν

✓ Περιμένεις το λεωφορείο 35 λεπτά και έρχεται ασφυκτικά γεμάτο

✓ Σου μένουν 23 μέρες να απολυθείς και τρως ένα μήνα φυλακή

✓ Ο χειμώνας είναι βαρύς, η υγρασία σου τρώει το κορμί και λεφτά για πετρέλαιο δεν υπάρχουν

✓ Τα χρόνια περνάνε σαν την άμμο απ' τα δάχτυλα, αύριο μπορείς να είσαι νεκρός, τι άλλο περιμένεις ρε...

Μ.Π.

